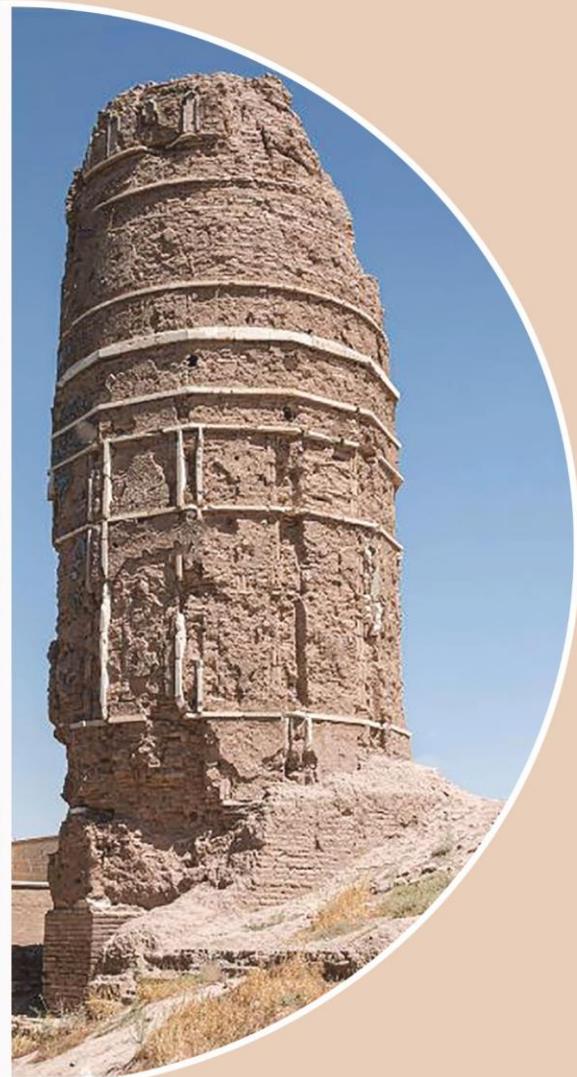

پاکستانی تلاق چارت و صلیع
زنان در زون غرب

برگزاری قرعه کشی کتاب راهی برای نهادینه کردن فرهنگ مطالعه

برگزاری
نمایشگاه
شکوه عید
در هرات

زنان و کارآفرینی

سرمهاله

با گذشت قریب به دو سال از سقوط جمهوریت و حاکمیت امارت اسلامی در افغانستان، ما شاهد تحولات مشتبی در عرصه امنیتی، اقتصادی و بازسازی بودیم بر هیچ کس پوشیده نیست.

وضع امنیتی امروزه در سطح شهرها و کل کشور الحمدالله خوب است، رفت و آمد های درون شهری، بیرون شهری و ولایتی مشکلی ندارد و شب و روز امکان مسافرت به هر نقطه بی از کشور وجود دارد.

از نگاه اقتصادی هر چند با قطع شدن کمک های مالی و کشورهای خارجی اکثریت مطلق بروزه ها در بخش های اجتماعی، ساختمانی و بنکی توقف کرده با آنهم حاکمیت فعلی توائمه با جمع آوری عواید داخلی از بخش های مختلف عایدزا بودجه عادی و انکشافی را قسمًا تمویل نماید و یک اقتصاد مستقل و غیر وابسته به کمک های خارجی را تقویت نماید.

در حالیکه قبلًا تصور می شد با قطع کمک های میلیارد دالری جهانی، افغانستان به مشکل جدی موافق خواهد شد؛ الحمدالله چنین نشد.

در عرصه بازسازی ها عمدتاً توجه به شهرهای صورت گرفته - شاروالی ها در تمام ولایات و مرکز کشور فعالیت های چشمگیری را انجام داده اند هر چند بسیار اساسی و زیر بنایی نیست با آن هم برای ما که همیشه شاهد تخریب و غصب بودیم این اندک فعالیت ها توجه مانرا جلب می کند.

برنامه ترمیم شاهراه های کشور آغاز شده که مسیرهای کابل - قندهار، سالنگ ها و لامان - قیصار تحت ساختمان قرار دارد که جمماً حدود ۷۸۱ کیلومتر می شود.

ما ضمن استقبال ازین فعالیت ها و حفظ ثبات پول افغانی منتظر اقدامات امارت اسلامی در حصه بازگشایی مکاتب دخترانه، پوهنتون ها و مجوز کار و فعالیت خانم ها در عرصه های مختلف حیات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی هستیم.

وضع محدودیت بر آموزش و کار زنان مایه نگرانی، دلسردی و در نهایت مخالفت با امارت اسلامی شده است.

تمام خانواده های افغانستان در غم و اندوه اولاد خود هستند، حالا زمان آن رسیده که رهبری امارت اسلامی با احترام به خواست بخش اعظم از هبران امارت اسلامی و مردم افغانستان، اقدام به بازگشایی مکاتب، دانشگاه پوهنتون ها بروی دختران افغان نمایند تا پاشد دستاوردهای امنیتی، اقتصادی یکجا با فعال شدن نهادهای تعلیمی و تحصیلی بروی فرزندان کشور، جریان پیشرفت اقتصادی، اجتماعی و سیاسی ما با سرعت بیشتر به پیش برود و خاطرات تلخ، جنگ، فساد، اعتیاد، تبعیض و تعصب به تاریخ سپرده شود.

عنوان

- (۱) سرمهاله ۱ (۱۳) چهاردهه پس از محمد حسین ۱۵, ۱۴, ۱۶
(۲) مولانای دیروز و امروز ۲ (۱۴) برگزاری قرعه کش کتاب راهی برای ۱۷
(۳) بازگشایی اتاق تجارت و صنایع زنان ۴ (۱۵) برگزاری نمایشگاه شکوه عید در هرات ۱۸
(۴) دیدار رئیس شورای متخصصان هرات از ۵ (۱۶) فشار عصی چکونه بر کارکرد ۲۰, ۱۹, ۲۱ و ۲۰
(۵) مبار ششم مصالحی هرات مرمت می شود ۶ (۱۷) زنان و کار افرینش ۲۲
(۶) راه اندازی کارگاه آموزشی فن و حرفة ۷ (۱۸) تلاش برای تربیت فرهنگ مطالعه در ۸
(۷) تلاش برای تربیت فرهنگ مطالعه در ۸ (۱۹) اختلاف نظر کارشناسان در مورد ماهیت ۲۵ و ۲۴
(۸) آغاز روند تقویت پانکوت ها ۹ (۲۰) بورسی وضعيت زراعت، دامداری و ۲۸ و ۲۷, ۲۶
(۹) هجوم صدها هزار ملخ مراکشی در ۱۰ (۲۱) پژوهشگران: تورین می تواند عامل طول ۳۰ و ۳۹
(۱۰) رونمایی از کتاب "راز افريش" ۱۱ (۲۲) برگزاری محل عروسی دسته جمعی ۳۱
(۱۱) یونیسف: ۱۶ میلیون کودک در افغانستان ۱۲ (۱۲) کارگاه آموزشی: نقش تکوّلوزی در ۱۳
(۱۲) کارگاه آموزشی: نقش تکوّلوزی در ۱۳

صاحب امتیاز: شهرای متخصصان

مدیر مسئول: الحاج محمد رفیق شیر

هیئت تحریر: محمد ناصر رهیاب،

سید معبدالحق موحدی، عبدالرحیم امید،

دکتر عبدالرؤوف قائم، افروشان یوسفی و صلاح الدین جامی.

گزارشگر: فروزان فروغ خاوری

طراح جلد و صفحه آرایی: عبدالحق مرادی

تیراژ: - ۱۰۰۰ جلد

قیمت ۲۰ افغانی

نشانی: دفتر شورای متخصصان هرات،

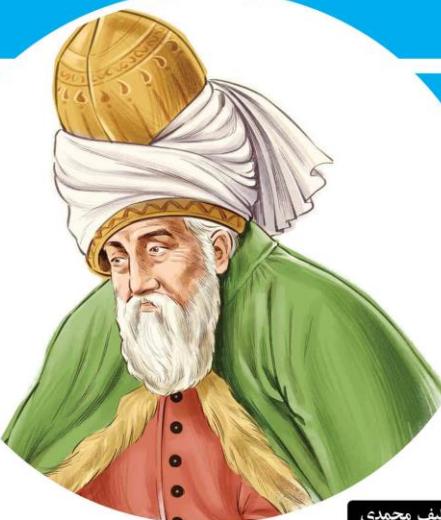
جاده بهزاد «بهزاد ۵»

مولانای

دیروز

و

امروز

عبداللطیف محمدی

جهان است. در واقع مشکل بتوان اثری ادبی و عرفانی یافت که در حد فاصل استانبول و بنگال نوشته شده و اشاره‌ای به افکار مولوی یا نقل ابیاتی از اوی در آن نباشد. مولانا نورالدین عبدالرحمن جامی هروی (رج) در قرن نهم در هرات گفت:

مثنوی معنوی مولوی

هست قرآن در زبان پهلوی

در نقاط دور افتاده از مراکز علمی و تأثیر زندگی و آثار ادبی مانند ایالت سند، عارفانی را می‌توان پیدا کرد که تمام کتاب‌های خود را با خشیده‌اند. به سه کتاب: قرآن، مثنوی مولوی و دیوان حافظ.

حضرت مولانا جلال الدین بلخی (رج) با اندیشه‌های والای خود از شرق تا غرب عالم - از هند تا ایالات متحده - نفوذ می‌کند. ایشان در آثار خویش بر معنویت، سعادت و تعالی روحی بشر پرداخته است و اندیشه‌های انسانیت امروز را که با مشکلات زیاد روحی و هویتی دست و پنجه نرم می‌کند نیز کمک کرده است تا علیه چالش‌ها و بحران‌های جهان معاصر برخیزد و خویشتن را از افسردگی و نالمیدی نجات دهد. ایشان انسان را متوجه مقام واقعی خویشتن اش ساخت و او را مقصود از آفرینش جهان معرفی کرد. در یک کلام می‌توان گفت که مولانا، امروز تمام جهان را کند.

تسخیر کرده است و به قول اندیشمندان، این تسخیر به خاطر خلق یک اثر و یا یک نوشته نیست بلکه ابعاد جهانی و انسانی مثنوی و دیوان شمس است که جهان را علاوه‌مند او و نگرش‌های جهانی او کرده است طوری که هر کس با هر پیشینه فکری می‌تواند خویشتن را در آینه مولانا ببیند.

پس مولانای دیروز، مولانای امروز و فردا نیز هست. به قول خانم آنه ماری شیمل، مولاناشناس آلمانی، نفوذ مولانا حتی در شبے قاره هند به حدی است که در اوآخر قرن پانزدهم یکی از نویسنده‌گان آلمانی منتشر شد. این ترجمه‌ها آلمانی‌ها را با اندیشه مولانا آشنا ساخت هندو در بنگال شکوه می‌کند که «برهمن مقدس مثنوی می‌خواند»: این بلکه صورت غزل را به عنوان قالبی ادبی به ادبیات آلمانی معرفی کرد.

ادمه مطلب در صفحه بعدی

ادمه مطلب . . .

بهمتایی (متوفی ۱۷۵۲) یافت که حتی یکی از ویژگی‌های اندیشه مولانا که برای انسان امروز الگوست، پرداختن به دعا و نیایش است، نیایش عمیق‌ترین ایات مولوی را در «رساله‌ی خود به زیان سندی ترجمه کرده است:

تشنگان گر آب جویند از جهان آب جوید هم به عالم تشنگان

شاه بهمیتایی می‌گوید: «به درستی که جاذبه خالق و مخلوق به یکدیگر مشتاق‌اند یعنی آموزد که به ارزش‌های ظاهری اشیاء نتکریم بلکه توفیق قرب مخلوق به خالق، جذبه و موهبتی است ارزشمند و سرنوشت ساز».

درک گئه اندیشه‌های والای مولانا خیلی هم ساده نیست. دیوان شمس دارای سی و شش هزار بیت و متنوی بیست و شش هزار بیت درس دوم: محو اثانتیت. بدون شک یکی از موانع درس کشورهای مختلف روز به روز رونق می‌باشد. این آثار مانند دریای بیکرانی است که هنوز اعمق و حتی سطح آن بدون توضیح مانده است و توضیح آن نیز سی مشکل امحبت به مولانا و شیفتگی به آثار و اندیشه‌های ایشان در درس سوم: دوری از غفلت و یادآوری مرگ. یکی دیگر از مشکلات که باعث می‌شود هدف از خلفت خوبیش را فراموش کنیم، بیداری از خواب غفلت و یادآوری مرگ و تداعی حضور در بارگاه الهی است.

درس چهارم: اعتقاد راسخ به خداوند و محبت به انسانیت. اعتقاد به قدرت، علم و تمام صفات خداوند آرامش غیرقابل انکاری به انسان می‌آموختن به ما دارد؟ و می‌گوید: عارفی که از قرن سیزدهم که از بلخ برخاست و در آناتولی فعالیت کرد و در آن چنان عشقی غرق بود که قدرت آن را به سختی می‌توان در تصویر درآورد؛ چنین عارفی که ارتباطی با زندگی مردم عصر جدید می‌تواند داشته باشد؟

درس پنجم: ترک نامیدی. داشتن امید به مهربانی‌ها و بخشایش‌های خداوند زیرا انسان برای شکست آفریده نشده است. درس های مولانا در تاریکی‌های زندگی هم برایمان روشناکی نشان می‌دهد تا بتوانیم شکست را به پیروزی تبدیل کنیم و به زندگی خوبیش معنا ببخشیم.

درس ششم: می‌توان در حواب سوالات خود می‌گوید که مولانا سراپا با ما در ارتباط است. در روشناکی آثار و اندیشه‌های او می‌شود خطوط راهنمای زندگی خود را یافت و با دعا و نیایش و خداخواهی آشنا شد. و می‌گوید: اگر قرار بود زندگی و اندیشه مولوی را در یکی از اشعارش جمع بندی کنم، شاید این بیت را انتخاب می‌کرد:

زبس دعا که بکردم دعا شدست وجودم که هر که بیند رویم دعا به خاطر آورد

درس های زیادی امروز می‌توان از اندیشه‌ها و گفخار مولانا گرفت.

درس اول: پرداختن به دعا و نیایش. یکی از

«هم فن پورگشتال» در سال ۱۸۵۱ در سن ۷۶ سالگی مقاله مفصلی بر شرح ترکی مشوی نوشت که این مقاله در قاهره به چاپ رسید. بعضی از مولانا شناسان به این عقیده هستند که نباید مولانا را به اصطلاحات و مقاماتی چون «وحدت الوجود و ...» منحصر کرد بلکه اندیشه‌های ایشان در روشناکی قرآن و سنت قرار دارد و این یکی از معتبرترین روش‌های شناخت و استفاده از اندیشه‌های مولانا است.

آنہ ماری شیمل در وصف تجربه خود در دیدار از شهر قوننه و زیارت مولانا می‌گوید: «هنگام بهار که درختان با خلعتی سبز رنگ خودمنای می‌کردند شنیدن بانگ تندر، آوازی صور اسرافیل و رستاخیز آن زمین به ظاهر مرده را در ذهن تداعی می‌کرد و نسیمی که درختان و گلهای را به پاس حضور خورشید به رقص و می‌داشت احساس می‌شد و هوا را از عطری دل انگیز و مست کننده می‌انباشت».

وی با وصف تلفیق زیبایی‌های بهار و زمستان، و طبیعت و روحانیت مولانا و اندیشه‌های وی می‌نویسد: «در هنگام زمستان به خوبی می‌توان در کرد که چرا برف از دید مولوی نماد مناسی برای جهان مادی است که همه چیز را فرو می‌بنند تا آن هنگام که پرتو آفتاب شمس دیگر بار قفس بخین را ذوب می‌کند و روح را قدرت پرواز به سوی وطن اصلی دهد».

تحت تأثیر اندیشه‌های مولانا، جهان بینی انسان جهت می‌یابد و نگرش‌ها نسبت به پدیده‌ها و مظاهر جهان معنای دیگری پیدا می‌کند. تا جایی که علامه اقبال لاهوری (متوفی ۱۹۳۸) مولانا را «حضر راه» خوبیش می‌نامد. در کتاب پیام مشرق او می‌توان به جنبه‌های ححال عشق اقبال به مولوی را مشاهده کرد که مشنونی را راهنمای معنوی خود می‌خواند. اقبال کسی بود که شعر و اندیشه‌های پویای مولانا و «دگردیسی عشق» او را غالباً «مولوی عصر» می‌نامند. در شهر قوننه نیز مکان یادبودی به نام مقام اقبال در باغ قمّه مولانا برای اقبال احداث شده است. در بین شعرای هندی، کمی بعد از اقبال، رد پای شعر ماندگار مولانا را می‌توان در آثار شاه عبداللطیف

اتاق تجارت و صنعت زنان در حوزه غرب روز
جهارشنبه ۲۴ جوزا افتتاح گردید.
در این افتتاحیه مسؤولان مرکزی بی ایش از صد تن
از زنان مشتک از شف و لایس از جمله کابل، هرات،
غور، بادغیس، فراه و نیمروز حضور داشتند.
هدف از ایجاد این اتاق، ایجاد سهولت در کار و تجارت
باونان، عنوان شده است.

دیدار رئیس شورای متخصصان هرات از نمایشگاه عالیست - افغانستان

استقبال مردم قرار گرفته است.

عبدالغفار صدیقی که عسل طبیعی را به نمایشنماش گذاشته شده است.

در همین حال شماری از بازرگانان با ابراز خرسندي از گذاشته است می‌گوید چينن برنامه‌ها برای بازاریابی این نمایشگاه من گویند برگزاری چينن نمایشگاه‌ها در محصولات وطنی مفید بوده و باعث جلب مشتری رشد اقتصاد صنعتی نقش ارزشمندی دارد.

شمایر از بازدیدکنندگان من گویند برگزاری چينن برنامه‌ها سهولت‌های زیادی را برای مردم ایجاد می‌کند.

صدیقه احراری یک تن از بازدیدکنندگان گفت "در کنار این که در این نمایشگاه‌ها محصولات افغانی خود را می‌شناسیم؛ ممچنان یک سهولت برای بازدیدکنندگان ایجاد می‌شود چون در یک مکان اجناس مختلف به فروش می‌رسد پس برای کسانی که قصد خرید دارند بسیار خوب است چون همه‌ی اجناس را می‌توان زیر یک سقف بدست آورند.

این نمایشگاه به مدت سه روز از پنجشنبه ۱۱ جوزا الی شنبه ۱۳ جوزا جریان دارد.

باید گفت که در این اوآخر برای رشد و معرفی محصولات داخلی کشور نمایشگاه‌های زیادی برگزار می‌شود؛ طوری که چند قبیل نیز به هدف رشد محصولات داخلی، نمایشگاهی تحت نام افغان لاجورد در هرات برگزار شد.

محمد رفیق شهری رئیس شورای متخصصان هرات در دیدار با شماری از بازرگانان در نمایشگاه "عالیست افغانستان" گفت جای امید است که بازرگانان در تلاش این هستند محصولات داخلی کشور را به مردم معرفی کنند.

اقای شهیر در ادامه گفت "که برگزاری چينن نمایشگاه‌ها درکشور باعث رشد اقتصادی کشور گردیده و موجب می‌گردد که محصولات داخلی کشور در بین مردم جا افتداده و مردم آگاهی حاصل می‌کنند که کدام محصولات ساخت تجارتان کشورمان است."

اقای شهیر گفت وظیفه و رسالت ملى همی مردم است که از چينن نمایشگاه‌ها دیدن نمایند؛ حمایت مردم از چينن برنامه‌ها باعث رشد تجارت کشور می‌گردد.

در این نمایشگاه بیش از ۱۷۰ تن از بازرگانان اعم از زنان و مردان محصولات خود را به نمایش گذاشتند.

این نمایشگاه ۷۰ غرفه دارد که بازرگانان از نه ولایت کشور از جمله ولايت کابل، بدخسان، غور، غزنی، قندھار، هرات و کاپيسا در آن اشتراک نمودند.

در این نمایشگاه محصولات مختلف تولیدی از جمله بخش تکاللوژی، مخابراتی، صنایع دستی از جمله قالین، زیورآلات، گد افغانی، کفش، کیف، عسل،

دور سوم شماره ۱۷۸ - ۱۷۹ جوزا و سرتان ۱۴۰۲ خورشیدی

۵

منار ششم مصلای هرات مرمت می شود

منار ششم مصلای تاریخی هرات که بخش‌های آن در اثر جنگ‌های چهار دهه اخیر فرو ریخته است، مرمت می‌شود.

به نقل از آژانس باختر؛ رئیس اطلاعات و فرهنگ هرات در جریان بازدید از کار مرمت منار پنجم، از منار ششم هم دیدار و از تلاش‌ها برای آغاز کار مرمت آن، خبر داد.

منار ششم هرات از جمله مناره‌های مصلای تاریخی دوره تیموریان است که جنگ‌های دوره شوروی سابق در کشور ضربات کوینده‌یابی بر پیکره‌ی آن، وارد کرده و در معرض فوریتی کامل قرار دارد.

این منار به دلیل اینکه نصف آن به اثر جنگ‌های گذشته فرو ریخته است، قامت نیمه دارد و در بین پنج منار دیگر به چشم نمی‌خورد.

به اساس گزارش نشر شده از سوی آژانس باختر؛ مولانا نمیم الحق حقانی، رئیس اطلاعات و فرهنگ هرات می‌گوید، منار ششم نیز که کمتر از نیمی آن باقی مانده؛ قابلیت ترمیم را دارد و تلاش می‌شود تا این منار، به گونه‌ی کامل مورد مرمت قرار گیرد.

قرار است، بعد از پایان کار مرمت منار پنجم، کار روی منار ششم نیز آغاز شود.

رئیس اطلاعات و فرهنگ هرات، همچنان از مسؤولان در وزارت اطلاعات و فرهنگ کشور خواست تا به اعمار این منار بودجه مشخص اختصاص دهند.

فرهنگیان هرات، مناره‌های تاریخی این ولایت را نشانه‌یی از اقتدار و صلابت دوره تیموریان در این منطقه دانسته و خواهان توجهی خاص حکومت در زمینه‌ی مرمت و حفظ آن شدند. از یک سال به اینسو، در اثر تلاش‌های ریاست اطلاعات و فرهنگ هرات، کار مرمت منار تاریخی پنجم هرات و چندین بنای تاریخی دیگر ادامه دارد.

راه اندازی کارگاه آموزشی فن و حرفه برای صد طفل یتیم در هرات

گزارشگر: فروزان فروغ خانوری

و حرفه جذب نمودیم، که کارهای فنی و حرفه‌ای برای شان آموزش داده می‌شود. در همین حال شماری از مستفید شوندگان با ابراز سپاس خواهان تداوم چینن برنامه‌ها هستند. نعمت‌الله یک تن از مستفید شوندگان که برای بدنست آرden مخارج روزانه‌ی فامیل‌اش دست فروشی می‌کند؛ می‌گوید "هشت نفر اعضا فامیل‌ام هستند که مخارج شان به دوش من است. قیلاً برای بدنست آردن مصارف روزانه مجبور بودم که دست فروشی کنم؛ اما فعلاً به این برنامه بثت شدم که قصد دارم بعد از فراغتی حرفه‌ی خیاطی یک دوکان خیاطی برای خودم باز کنم، که هم مخارج فامیل‌ام را بدهم و هم هنر خود را به دیگران نیز انتقال بدهم."

نا گفته نباید گذشت که بنیاد عاطفی در بخش‌های آموزش، صحبت، فن و حرفه و حمایت از نیازمندان فعالیت‌های مؤثری داشته است.

حرفه‌های خیاطی، کیف‌دوزی و مبایل سازی از جمله مواردی‌اند، که از سوی این بنیاد در مدت زمان شش ماه برای صد تن از اطفال یتیم و بی‌بضاعت آموزش داده می‌شود.

مسوولان این بنیاد می‌گویند در ختم این کارگاه همکاری‌های لازم برای این اطفال از طرف بنیاد عاطفی صورت خواهد گرفت.

از سوی هم مسوولان در ریاست کار و امور اجتماعی با استقبال از این برنامه می‌گویند آنان همواره در تلاش مساعد کردن زمینه کار به مردم هستند.

عبدالله سوری امر ریاست کار و امور اجتماعی گفت: آنان در تلاش‌اند که همه ساله حدود ۱۰۰۰ الی ۱۵۰۰ طفل خیابانی را شامل برنامه‌های آموزشی و حمایتی کنند.

وی در ادامه گفت "ما در سال جاری از میان پنجصد طفل سروی شده سه‌صد طفل را در بخش‌های فن

کارگاه آموزشی فن و حرفه برای صد طفل یتیم و نیازمند از سوی بنیاد خیریه عاطفی در هرات راه اندازی شد. هدف از راه اندازی این کارگاه استقبال زایی برای اطفال یتیم، بی‌سپریست و فقیر عنوان شده است.

مسوولان بنیاد خیریه عاطفی می‌گویند در کنار برنامه‌های دیگر این بنیاد، کارگاه آموزشی فن و حرفه یکی دیگر از برنامه‌های امسال این بنیاد بوده که در آن شماری از جوانان و نوجوانان یتیم و فقیر تحت پوشش قرار می‌گیرند.

عبدالظاهر ارشاد معاون بنیاد عاطفی می‌گوید: "هدف از راه اندازی این گارگاه، استقبال زایی و مبارزه با بیکاری و حمایت از اطفال نیازمند و فقیر بوده که خوشبختانه ما توانستیم صد طفل نیازمند را بعد از سروی تحت پوشش این برنامه قرار دهیم."

تلاش برای ترویج فرهنگ مطالعه و فراتر

چنین گفت "ملتی که کتاب نمی خواند مردی بیش نیست". خواستن توانستن است، صنایع در افغانستان، داریوش بزرگ، اسرار ذهن ژوتمند، افغانستان وی در ادامه گفت "بهترین وقت برای مطالعه کردن فعلی است چون مکاتب بسته است و اکثر وجود، قانون توانگری، داستان دو شهر و مردی که می خندد، از جمله عناوین کتاب‌هایی است که در این نمایشگاه به نمایش گذاشته شده است. در همین حال این نمایشگاه مورد استقبال از سویی هم شماری بدین باور اند که مطالعه کتاب‌های درسی و تخصصی می‌تواند که معلومات علمی و تخصصی انسان را افزایش داده و تحدودی خالی گاه مکتب و دانشگاه را پر کند. زهرا جعفری یک تن از دوستداران مطالعه می‌گوید "هر کتابی ارزش یک بار خواندن را دارد و کسانی که می‌خواهند معلومات‌شان افزایش یافته و خالی گاه مکتب و دانشگاه را پر کنند؛ باید همواره کتاب‌های علمی و تخصصی را مطالعه کنند". قابل یادآوری است که این دومین نمایشگاه است که به مدت چهار روز در جریل هرات برگزار می‌شود.

در همین حال این نمایشگاه موردنی است که مردم بیشتر از کتاب استفاده کنند و مطالعه کردن بین مردم نهادینه شود تا باشد در آینده‌ها یک جامعه مدرن و مترقی داشته باشیم".

وی می‌گوید "به دلیل این که در این سال‌ها جوانان از کتاب فاصله گرفتند بناءً ما تصمیم گرفتیم یک نمایشگاه کتاب برگزار کنیم و با تعیین جوابز برای خردیاران کتاب جوانان را به کتاب خوانی تشویق کنیم".

در این نمایشگاه ده هزار جلد کتاب با ۵۰۰ عنوان به نمایش گذاشته شده است. تاریخ افغانستان در یک نگاه، شباهای سپید، شفای زندگی، بینایی، جادوی فکر بزرگ،

آغاز روند تعویض بانکنوت‌ها

مسافر پول کهنه را قبول نمی‌کنند."

این سخنان در حالی بیان می‌شود که روزانه وی با ابراز خرسنده گفت تعویض پول‌های کهنه به پول‌های نو یک اقدام نیکبوده که یک چالش بزرگ را در سطح شهر حل می‌کند. در همین حال حمیده نیکزاد یکی دیگر از این شهروندان می‌گوید "شنبدين خبر تبدیل پول‌های کهنه من را خوشحال کرد، چون با جمع آوری پول‌های کهنه از سطح شهر دیگر به مشکل مواجه نمی‌شوم. هر هفته به دلیل این که پول‌ها کهنه است و کسی قبول نمی‌کند مجبور هستم که بیست الی سی افغانی را دور بیندازم".

وی گفت "از امارت اسلامی خواهش‌مان این است که در این قسمت جدی‌تر کار کرده نه تنها افغانی و بیست افغانی را تبدیل کند، باید پول‌های پنجاه افغانی و بالاتر از آن را هم تبدیل کنند؛ چون تقریباً تمام پول‌های که در بازار است کهنه و فرسوده شده و اکثریت‌شان قابل استفاده نیستند".

گفتنی است که چرخش بانکنوت‌های کهنه و فرسوده در بازار نه تنها معاملات روزانه را به مشکل مواجه کرده است؛ بل برخی اوقات باعث جار و جنجال میان فروشنده‌گان و مشتری نیز می‌گردد.

گردید. مسؤولان محلی هرات از آغاز روند تعویض بانکنوت‌های ده و بیست افغانی در این ولایت خبر می‌دهند.

سخنگوی والی هرات طی یک بیانیه تصویری

گفت تمام شهروندان سر از تاریخ ۱۶ جوزا

جهت تبدیل کردن بانکنوت‌های کهنه و فرسوده

می‌توانند به نوی کابل بانک مراجعه کنند.

مولوی الیاس نیازی سخنگوی والی هرات

می‌گوید روزانه هر شهروند می‌تواند که ده هزار

افغانی، بانکنوت‌های کهنه را به بانکنوت‌های نو

تبدیل کند.

وی گفت با آغاز این روند مشکلات مردم در

قسمت بانکنوت‌های مندرس در بازار حل خواهد

۵۰۰ میلیون صد ها هزار ملنگ مرکشی در افغانستان «انها هر چه سبز باشد را می خورند»

است. دو هجوم عمدۀ ملخ به کشتزارها در افغانستان ۲۰ و ۴۰ سال پیش روی داد که اولی هشت درصد و دومی ۲۵ درصد از محصولات این کشور را ازین برد. صفات‌الله عزیزی، رئیس مبارزه با ملخ در اداره زراعت حکومت طالبان در این ولایت به خبرگزاری فرانسه گفتته است که ۷ هزار هکتار زمین به صورت دستی و شیمیایی دراویشی شده است، اما این کافی نیست. او گفته است: «ما در حد توان خود عمل کردیم، برای ازین بردن آنها به بودجه، استخدام کارگران، پرداخت هزینه سوخت و محصولات نیاز دارد». اقتصاد افغانستان که قلاً از دهه‌ها چنگ اسیب دیده بود پس از قلعه میلیاردا دلار کمک‌های منظم بین‌المللی پس از تسليط دولت طالبان در آگوست/اوت ۲۰۲۱ در بحران فرو رفته است. بر اساس آخرین گزارش برنامه توسعه سازمان ملل، تولید اقتصادی سقوط کرده است و نزدیک به ۸۵ درصد از کشور در فقر زندگی می‌کنند. عبدالرقيب کاظمی، کشاورز است و تامین زندگی شانزده نفر از اعضا خانواده به دوش اوست. او می‌گوید که ۶۰ تا ۷۰ درصد زمین‌های وی از جمله علوفه برای موادی ادام از بین رفته است.

او که ۳۸ سال دارد، می‌گوید: «ما باید خودمان را سیر کنیم. اگر گندم نباشد، آرد هم وجود ندارد... من بسیار نگران هستم زیرا این ملخ‌ها در این منطقه تخم می‌گذارند. بتاریخ سال اینده دوباره از کنترل من و روساییان خارج خواهد شد.»

نماینده اداره فانو در افغانستان گفته است: «افغانستان قبلیک سیستم کنترل ملخ بسیار قوی داشت. اما این سیستم در دو سال گذشته به شدت فرسوده شده است.» فانو هشدار داده است که اگر پیشگیری نشود، جمعیت ملخ‌های مرکشی در این کشور ممکن است در سال آینده ۱۰۰ برابر شود.

GETTY IMAGES

که یکی از حیرص‌ترین حشرات تخریب‌گر در جهان شناخته شده‌اند، از تورهایی استفاده می‌کنند و سپس آن‌ها در گودال‌هایی دفن می‌کنند. اما شمار آن‌ها مچجانان در حال افزایش است. بازمحمد می‌گوید: «ما با شکم گرسنه راه می‌رویم تا ملخ‌ها را بشکیم. اگر آنها را نکشیم کشاورزی ما خراب می‌شود.» افغانستان با سومین سال متولی خشکسالی مواجه است و کشاورزان در قریه کندلی گزارش دادند که از ماه مارچ/مارس هیچ بارندگی نداشته‌اند که می‌تواند به ازین بردن حشرات کمک کند. ریچارد ترچارد، نماینده فانو در افغانستان ماه گذشته گفت: «پیش‌بینی‌های پرداخت حاصلات امسال زیادتر از سه سال گذشته بوده است.»

اما این شیوع ملخ‌های مرکشی تهدیدی برای ازین بردن تمام این دستاوردهای اخیر و بدترشدن چشمگیر و وضعیت نامنی غذایی در اواخر امسال و سال آینده ۹ خواهد در حال حاضر برای تامین هزینه خاکستری‌ریگ در مزارع گندم مشاهده شده است.

به گفته سازمان ملل، ملخ‌ها پس از پرداخت محصولات در این مزارع تخم‌گذاری کرده‌اند و اکنون از تخم بیرون شده‌اند و به چرخه تخریب خود ادامه داده‌اند. این در حال است که به گفته این سازمان، از مرد خانواده در افغانستان ۹ خانواده در حال حاضر برای تامین هزینه غذا با مشکل مواجه هستند. بازمحمد نماینده روسایی کندلی به خبرگزاری فرانسه گفت: «آنها (ملخ‌ها) هر چه که سبز باشد را می‌خورند؛ گندم، نخود، کنجد.»

کشاورزان نالمید برای دور کردن این ملخ‌های مرکشی

گزارشگر: فروزان فروغ خاوری

رونمایی از کتاب "راز آفرینش"

فرهنگ کتابخوانی بین مردم می‌شود."

در همین حال مسؤولان در ریاست اطلاعات و فرهنگ می‌گویند آنان همیشه بزرگان عرفان، علم و ادب حمایت می‌کنند.

حمدالله غیاثی امر اطلاعات و فرهنگ هرات می‌گوید" ریاست اطلاعات و فرهنگ هرات همواره در تلاش این است که از نویسندها، مؤلفین و پژوهشگران حمایت جدی نماید."

وی گفت ریاست اطلاعات و فرهنگ تلاش می‌کند که در قسمت فرهنگ، ادب و هنر توجه خاص نماید.

از سوی هم شماری از فرهنگیان با استقبال از چنین برنامه‌ها می‌گویند برگزاری چنین برنامه برای حمایت از نویسندها و شاعران کار پسندیده است.

نهیک فلاج یک تن از فرهنگیان هرات گفت" در این اواخر حمایت دولت از نویسندها و شاعران زیاد شده است."

وی در ادامه گفت" رئیس اطلاعات و فرهنگ هرات در این واخر با شماری از شاعران دیدن نموده و بی صحبت‌های شاعران نشست، که در دوره‌های گذشته ما شاهد چنین رفتاری از مسؤولان اطلاعات و فرهنگ نبودیم."

باید گفت که محمد شعیب مجددی یک تن از نویسندها کشور است که تا حال بیش از سی اثر را نگاشته است.

امروز از کتابی تحت نام "راز آفرینش" اثر حمیرا نکهت دستگیرزاده، که توسط محمد شعیب مجددی صورت گرفته.

این کتاب یک صفحه‌ی بزرگی از زندگی نامه، طرز فکر، فعالیتها، خصوصیات شعری و کارهای حمیرا نکهت دستگیرزاده است.

آقای مجددی گفت از بین پانزده اثر حمیرا نکهت این کتاب را تحت نام "راز آفرینش" به چاپ رسانده که اشعاری از بین این کتابها بیرون نویس شده و در مورد آن تبصره‌های صورت گرفته است.

وی در ادامه گفت" کتاب ارزش خود را دارد زمانی این ارزش متنا بیندا می‌کند که به مردم معرفی شود. برگزاری چنین برنامه‌ها باعث می‌شود که مردم از موجودیت یک کتاب آگاه شوند و این خود باعث

هرات رونمایی شد.

این کتاب در حضور شماری از منسوبيين دولتي، رئيس شوراي متخصصان هرات، استادان دانشگاهها، شاعران، نویسندها و فرهنگيان رونمایي شد.

برگزار كننده این برنامه فرهنگسرای عبدالواحد بهره بوده که مسؤولان این فرهنگسرا می‌گویند آنان این برنامه را به منظور پاسداشت از هفتاد و یکمین سال تولد شاعر، نویسنده و پژوهشگر به نام محمد شعیب مجددی و رونمایی از کتاب "راز آفرینش" برگزار نمودند.

این اثر دهمين کتاب است که توسط فرهنگسرای بزرگ عبدالواحد بهره به چاپ می‌رسد.

یونیسف:

۱۶ میلیون کودک در افغانستان نیاز به حمایت فوری دارند

از سن خود بر دوش دارند، در کشوری که حقوق بگیرند.

بسیاری از افراد در ترس از خشونت یا ازدواج زودهنگام زندگی می‌کنند. بسیاری از افراد مطمئن ایجاد شود تا آنها (کودکان) از این طریق به بازی بپردازند و دوست پیدا کنند.

بسیاری از مردم فراموش کرده‌اند که افغانستان

یک بحران کودکان است.

این سازمان همچنین تکرار کرد که انتظار می‌رود نزدیک به ۲۳ میلیون کودک در سال ۲۰۲۳ با سوء تغذیه حاد مواجه شوند.

وی از جامعه جهانی و آنس های کمک رسانی بین المللی خواست تا در این دوران سخت از کودکان افغان حمایت کنند.

از زمان تسلط طالبان بر کشور، به دنبال تحریم جامعه جهانی، این کشور با بحران های مالی، بشروع خشونت، ازدواج زودهنگام هستند و نیز مجبرونند

مسئولیت‌های فوق تقاضای سن شان به عهده

صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) همزمان با تشدید بحران انسانی در

افغانستان گفته که ۱۶ میلیون کودک در این کشور نیاز به حمایت فوری دارند.

یونیسف: ۱۶ میلیون کودک در افغانستان نیاز به حمایت فوری دارند

به گزارش خبرنگار سایت افغانستان خبرگزاری

فارس، یونیسف به تازگی ویدیوی حاوی سخنان فران‌اکیزا، ریسنس دفتر این صندوق را منتشر

کرده که در آن اکیزا می‌گوید که حدود ۱۶

میلیون کودک در افغانستان به حمایت نیاز دارند.

به گفته او «کشوری با تقریباً ۱۶ میلیون کودک

نیازمند حمایت و کمک‌های بشروط‌سازانه، در

کشوری که در آن کودکان مسئولیت‌هایی فراتر

کارگاه آموزشی

نقش تکنولوژی در انکشاف جامعه

کارگاهی تحت نام « نقش تکنولوژی در انکشاف جامعه» در شورای متخصصان هرات
دایر گردید.

این کارگاه بعد از دو روز، چهارشنبه ۳۱ جوزا با توزیع تصدیق نامه به اشتراک کنندگان
خاتمه یافت.

این کارگاه توسط مسعود بهره، استاد پوهشون/دانشگاه تدریس گردید. در این کارگاه بیش
از پنجاه تن از دانشجویان ذکور شرکت کرده بودند.

شورای متخصصان هرات همواره تلاش نموده است که در قسمت بلند بردن سطح
دانش و ظرفیت سازی جوانان کار نماید. ظرفیت سازی یکی از اهداف شورای متخصصان
هرات بوده که طبق اساسنامه‌اش از همان آغاز فعالیت‌اش به آن عمل می‌کند.

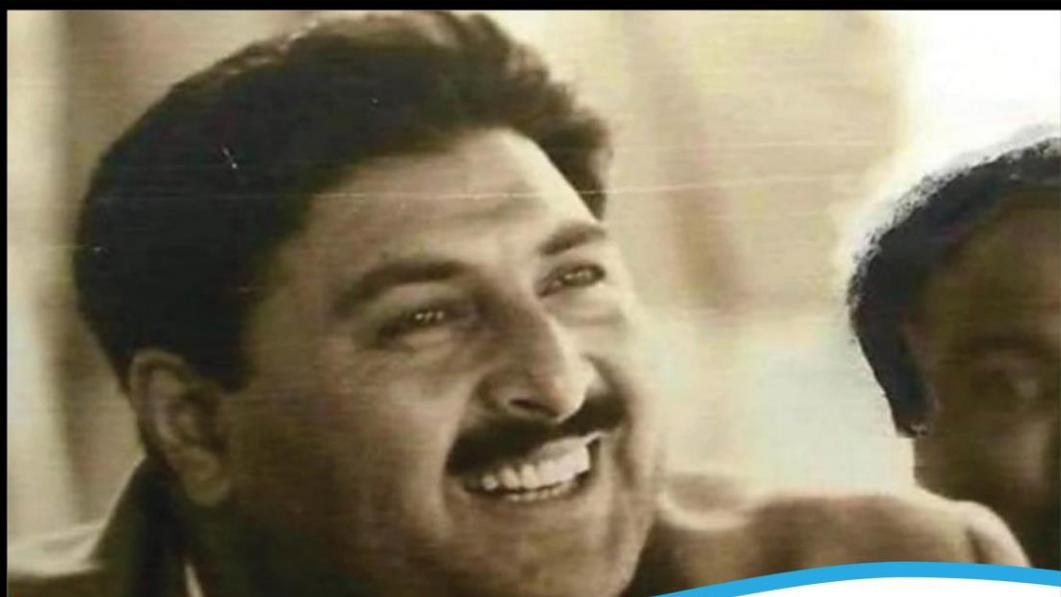
برگزاری چنین برنامه‌ها همواره مورد استقبال شماری از جوانان قرار گرفته؛ طوری که
اشتراک کنندگان خواهان برگزاری هر چه بیشتر این چنین برنامه‌ها هستند.

محمد نعمان ناصر یک تن از اشتراک کنندگان می‌گوید؛ "برگزاری چنین برنامه‌ها به
جوانان کمک می‌کند که در بخش‌های مختلف تکنولوژی معلومات حاصل کنند. خوب
است که چنین برنامه‌های برای دختر خانم‌ها هم برگزار شود تا آنان نیز در این قسمت
آگاهی حاصل کنند."

در همین حال مسعود بهره استاد این کارگاه می‌گوید: "بحث تکنولوژی بحث بسیار مهمی
است پیشرفت جامعه با تکنولوژی روز ممکن است. برگزاری چنین برنامه‌ها در کارابین
که ظرفیت سازی می‌کنند؛ می‌تواند که دو دستآورده دیگر به جوانان باشد. دستآورده اول
این است که معلومات جوانان زیاد می‌شود و دوم باعث می‌شود که جوانان نقش خود
را در جامعه پیدا کنند."

قابل باد آوری است که در این مدت دو روز روی موضوعاتی چون معرفی تکنولوژی،
دلایل استفاده از تکنولوژی در جامعه، نقش تکنولوژی در گسترش تجارت، تکنولوژی‌های
استفاده شده در زمینه رزاعت، خدمات دولت الکترونیک، نقش تکنولوژی در گسترش
تحقیقات علمی، تکنولوژی‌های روز در زمینه صحت، نقش تکنولوژی در گسترش
فرهنگ، تکنولوژی‌های مورد استفاده در ورزش و مفادات تکنولوژی، نوآوری تکنولوژی
بحث شد.

چار دهه پس از محمد حسین سرآهنگ «نخمه‌سرای بیدل» که «سرتاج موسیقی» افغانستان شد

دومین معرفی مطلع هم در آهنگی ازو و شعری از صایب تبریزی، انجام یافت:

اینه‌ام ز روشنی آزار می‌کشد

خطابه به سیر سبزه زنگار می‌کشد

با آن که عده‌ای می‌توانند محمدحسین خان، پیش از بیدل سرایی، اشعار سُست را در آهنگ‌ها می‌خواند، اما با توجه به آهنگ‌های نخستین او، روشن می‌شود که واقعیت چنان نبود؛ زیرا شعر معدی و سایپ را نمی‌توان اشعار سُست نامید؛ ولی در مقایسه به آنچه او پسان‌ها از بیدل و اوقاف خواند، شاید اشعار نخستین آهنگ‌هایش از نظر رسیدن به معنا و عمق شعر، کمتر پیچیده بود.

محمدحسین خان که پسان‌ها در ۱۳۴۹ خورشیدی «استاد محمد حسین خان» و بعد در ۱۳۴۴ «استاد محمدحسین سراهنج» شد، کارش را بر رادیو همین گونه آغاز کرده بود. پیش از، از اوازخوانان فقط پدرش استاد غلام حسین خان و استاد قاسم خان، و از نوازنده‌ها، استاد محمود طبله‌نواز و استاد مراجع الدین مدمنوار پیشوند «استاد» را در نام خود داشتند و از کریم شوکی که نخستین صدای مردانه در اوازخوانی رادیو بود، تا رحیم گل، تنو خان، صابر خان و شیاء، به همین نامها یاد شده و تا سال‌های دیگر هم لقب استادی نگرفته بودند.

ادامه مطلب در صفحه بعدی

بودند رادیو که تازه از «کوتی‌لندنی» در پل هارتون به این ساختمان کوچیده بود، هنوز وسائل و امکانات ضبط برنامه را نداشت.

دو سال پیشتر از آن، اصواتنامه رادیو در ۲۷ ماه چاپ شده

بود. به اساس آن اصواتنامه، کسانی که دستگاه مخصوصی

رادیو داشتند باید مجوز استفاده را در بدل یک افغانی

می‌گفتند. بهای همان مجوز به هتل‌ها و رستوران‌ها،

بنچ افغانی بود. به اساس آن اصواتنامه، انتقال و فروش

دستگاه رادیو هم باید به ثبت مرسید. از این‌رو، شیخین

رادیو با امکانات شخصی کار آسانی نبود و بسیاری‌ها در

پایان بلندگوهایی که در گوشاهای از شهر نصب بود،

می‌بیستادند و رادیو می‌شینیدند.

در این سال‌ها، مجله «پیشون رغ» در آغاز هر ماه در کابل

به چاپ مرسید که در آغاز قطع جیبی داشت و برنامه‌های

یک ماهه رادیو را در آن فهرست می‌کردند. در آغاز فقط

نام آوازخوانان زمان و روز آوازخوانی او به چاپ مرسید،

اما از اول جدی ۱۳۴۵، روش دیگری هم رواج یافت و به

نخستین بار با آهنگی از محمدحسین خان بود که مجله

چاپ رادیو، مطلع آهنگ را نیز معرفی کرد که شعرش

از سعدی بود.

سیک «پیالله» موسیقی کلاسیک، از هند برگشته بود.

او از ۱۴ قوس ازد ۱۳۴۵ تا اول جدی‌ای، چهار بار در

رادیو آواز خواند و از آن جا که در آن روزگار، ساز و

آواز به گونه زنده از ساختمانی در پل باع عمومی کابل

پخش می‌شد، کسی به خاطر ندارد که آن قطعه‌ها کدام

ساعت ۷ و ۲۰ دقیقه شامگاهان جمعه ۱۴ قوس ازد ۱۳۴۵ خورشیدی، نوایی نو در آهنگی از رادیوی کابل

برخاست و ۲۰ دقیقه تا زمان پخش اخبار، به سروdon

کابل، همان آواز گوش‌نوازند و این بار سروdon او ۱۵

دقیقه ادامه یافت و پس از آن رادیو، اخبار و در دو دقیقه

«سلام پادشاهی» را پخش کرد و رادیو که نشرات ۲۴

ساعته نداشت، به خاموشی شبانگاهی رفت.

او را به نام «محمدحسین خان» معرفی کردند که تازه از هند برگشته بود. پدرش هم در رادیو آواز می‌خواند و

سازی را هم می‌نوخت که هیچ‌کس پیش از نواخته بود.

آن ساز، عجیب و شبیه یک میز کار بود که باید نوازند

در هنگام نواختن بر روی صندلی/کرسی می‌نشست.

آن ساز را «پیانو» و نوازند را «لستاد» غلام‌حسین خان، پسر استاد غلام‌حسین

می‌گفتند. محمدحسین خان، پسر استاد غلام‌حسین

خان، ۲۹ ساله بود که پس از ۱۶ سال آموخت و ریاضت

موسیقی نزد استاد شاخص علی خان، بزرگترین استاد

سیک «پیالله» موسیقی کلاسیک، از هند برگشته بود.

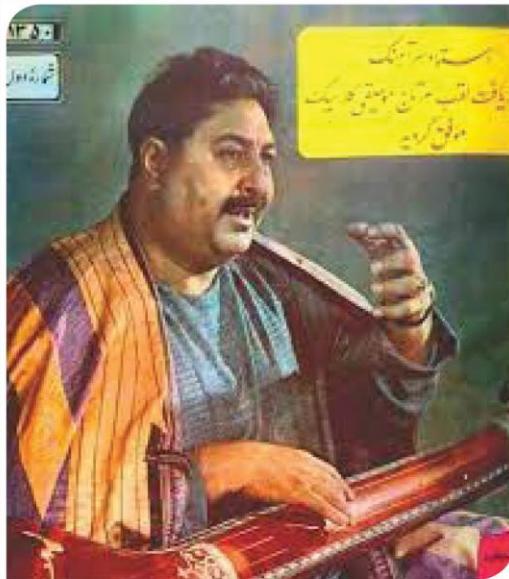
او از ۱۴ قوس ازد ۱۳۴۵ تا اول جدی‌ای، چهار بار در

رادیو آواز خواند و از آن جا که در آن روزگار، ساز و

آواز به گونه زنده از ساختمانی در پل باع عمومی کابل

پخش می‌شد، کسی به خاطر ندارد که آن قطعه‌ها کدام

ادامه مطلب ... لقبی که جای نام را گرفت

میر اسماعیل مسروور نجمی در جایی نوشته که «شی در ماه اسد/مرداد ۱۳۲۵ در گذر قاضی شهاب چنداول، استاد (سرآهنگ) در منزل حاجی گل تابش یکی از شاگردانش برنامه داشت و سورج جویا، نجف علی نباتی، شایق جمال، باقی قابل‌زاده، شریف پروتات، جلیل احمد ابوی و برجن، عزیز احمد پنهان، محمد افضل رسوا، صالح محمد پروتنا، غلام سرور دهقان، یوسف نظری، علی محمد معلم، آصف آهنگ، داکتر میر علی احمد شامل، حسن جان علاقه‌دار، و میر اسماعیل نجمی - راوی آن نیز - نیز حضور داشتند. لقب 'سرآهنگ' گویا همان شب به پیشنهاد باقی قابل‌زاده و تایید حلقه ادبیان به استاد پیشکش شد.»

در این ارتباط، پس از جای کتاب «جان خربات» در پیرامون زندگی و هنر استاد سرآهنگ، با استدی برخوردم که آن را جالب، مستند و در نوع خود، یگانه یافتم. در اول قوس از اثر ۱۳۳۳، مجله پیشتون ژغ در مطبی، اعطای همین لقب را از سوی شهرداری کابل خبر داده و نوشته که استاد در سال ۱۳۳۳ خورشیدی به اخذ نسخه نشان و لقب «سرآهنگ» از سوی شهرداری کابل نایل امده. دیده می‌شود که از نقل قول مسروور نجمی در اسد ۱۳۲۵ خورشیدی تا این سند در رابطه به اعطای لقب «سرآهنگ» یک تفاوت زمانی ۸ ساله وجود دارد. اما در این که لقب «سرآهنگ» پیشنهاد حلقه ادبیان کابل بود، تردیدی وجود ندارد. از سویی، لقب چنان با مسمای بد و با هنر و سلحشور شدن آوازخوانی استاد، هم خوانی داشت که به زودی جای نامش را گرفت و همه او را به همین نام شناختند.

در همان شماره «پیشتون ژغ» آمده که محمدمحسنین تا صفت کلاس پنج را در مکتب «التحجات» درس خوانده و پس از آن مدتی نزد پدر خود استاد غلامحسین خان و ۱۶ سال در ریاست پیشاه نزد استاد عاشق علی خان به فارگیری موسيقی پرداخت و در ۱۴۹۱ میلادی، منظمه موسیقی افغانستان در رادیو دهلي شد که کارش تا ۱۹۴۳ ادامه داشت. در سال ۱۳۲۲ خورشیدی وارد خدمت سربازی شد که در ۲۴ آبیه یايان رساند. در ۲۴ جوزا/خرداد ۱۳۲۹ لقب استادی گرفت و در ۱۳۳۲ منظمه موسیقی رادیوی کابل شد در همان سند آمده که او بر ۱۵ راک مختلف و بر ۸۴۵ خیال سلطان دارد و گویا در آغاز اوایل زیبای نداشت، اما «بس از دعای خیر حاجی درویش در حقش» صدای موثری یافت. حاجی محمد اسحاق درویش، از باشنده های بغلان، پیشوای عرقانی از شخصیت های معروف و سخنور، از جمله شاپی خان و محمد انور سسل بود. او با استاد غلامحسین خان، پدر استاد سرآهنگ، دوستی و رابطه خانقاچی و همنوایی در حلقه ذکر و سمعان داشت. در آوان کودکی شاید حدود ۵ سالگی بود که به موسیقی علاقه نشان نموداد، حاجی درویش او را در حلقه ذکر در کار خود نشانده و پس از دعا دادن به استاد غلامحسین خان «فرزندت نه تنها اوازخوان خوب می‌شود، بل و پر جم ترا نیز بلند خواهد کرد و سرهنگ اوازخوان خواهد شد.» کفتنی است که مقبره حاجی درویش در جوار آرگاه موسم به «شاه دوشمشیر» در کابل موقعیت داشته و شایق جمال نیز به وصیت خودش در همانجا در کنار پیشوایش دفن است.

سال‌ها بعد، چنان هم شد محمد حسین کودک که از حاجی درویش و پیشانها

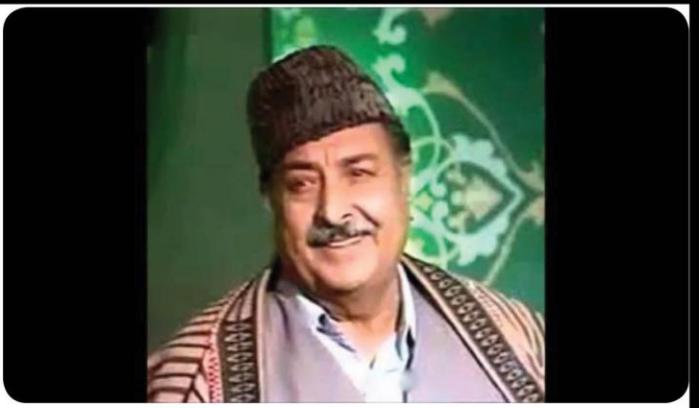
در موسیقی کلاسیک افغانستان و هند رسم بر این است که شاگرد در خانه و تعلیم‌خانه استاد خود به پشم فرزند دیده می‌شود و همان رابطه پدری و فرزندی را با استاد خود داشته و خدمت استاد خود را به جای اورده. واژه «کهرانه» نیز که به جای سبک و مکتب به کار می‌رود، در واقع از همان «گهر» یا «خانه» از زبان هندی گرفته شده است. از همان رو پیشاری شاگردان استاد سرآهنگ هم تخلص هایی را برگزیده‌اند که واژه «اهنگ» را به صورت تکیه در خود داشته و نشان می‌دهد که با سبک استاد سرآهنگ بستگی داشته و یا ازو پیروی می‌کنند که همانه، الفت آهنگ، حریت آهنگ، خوش آهنگ و دل آهنگ از همان جمله هستند.

محب الفقرا مسکین سرآهنگ!

با آنکه در کابل به او لقب «استادی» و «سرآهنگ» را دادند، اما او از هند نیز القابی به دست آورد که «سرتاج موسیقی» از کالج الله آباد، عده‌ترین لقبی است. مجله زوندون در ۷ حمل/فوریه ۱۳۵۰ تصویری از استاد سرآهنگ را در پشت جلدش چاپ کرد و نوشت: «استاد سرآهنگ به دریافت لقب سرتاج موسیقی کلاسیک موفق گردید». می‌گویند محمد داود، بازی به قطعه توبیچی کابل رفت و با استاد سرآهنگ، برخورده و ازو پرسش‌هایی در مورد وظایف توبیچی داشت و در یايان

ادامه مطلب در صفحه بعدی

کارانمه

کلیم کاشانی، امیر خسرو، هلالی جنگتایی، رهی معبری، استاد خلیلی، ضیا قاریزاده، شایق جمال، صوفی عشقی، نوید اسدالله حبیب، ترین، و چند پارچه از اشعار خود را نیز در قالب آهنگ خوانده است.

استاد سرآهنگ، از محلی تا راگهای پیچیده کلاسیک، در هر قالبی آهنگ سرود و بر همه انواع تسلط داشت. نه تنها کمپوز (آهنگ) ساخت، بلکه پندش‌هایی را در راگهای کلاسیک اجرا کرد و حتا ایجادگر دور راگ (گام) به نام های «هزره» و «میمانی» نیز شناخته می‌شود که راگ هزاره را به اساس موسیقی هزاره‌های افغانستان ایجاد کرد. به همین گونه، او را نخستین کسی می‌دانند که قولی سرای را در رادیوی افغانستان مروج ساخت و نیز نخستین آهنگ مرثیه یا سوگ سرود را از رادیو پخش کرد که آن هم با شعری از خودش به مناسبت حادثه تصادم موثر و مرگ اساتید شیدا بود. او در دهه ۱۳۴۰ به درخواست رئاست مستقل مطبوعات وقت، درس‌های موسیقی کلاسیک و غزل را از رادیوی

کابل پخش کرد که خود، مرتب برنامه بود و عبدالوهاب بدی، گرداننده آن را به عنده داشت. پیش از آن، او در هفته‌یک باز برنامه شانگاهی «آهنگ‌های سرآهنگ» را

به صورت زنده پخش می‌کرد.

با آن که بسیاری از پارچه‌های او در نخستین سال‌های اوازخوانی در رادیو به علت ابتدایی بودن سیستم پخش و نشر، ضبط نشده اما تعداد پارچه‌هایش در کتاب ثبت ارشیف رادیوی کابل به حدود ۴۰۰ پارچه می‌رسد.

استاد سرآهنگ، به منظور ترویج بیشتر موسیقی کلاسیک، کتاب «قاون طرب» را نوشت که با اول به سال ۱۳۴۹ به شکل مقاله‌های دبیله‌دار در مجله «بیشترن رُغ» به جای رسید. ازو رالله‌ای مهم با عنوان «موسیقی راگها» به جا هترمندان و مهمانان ممه از جا بر می‌خواستند؛ اما استاد

سرآهنگ همیشه در حالت نشسته از زانوی خود می‌گرفت تا بلنده شود، و شاه که از استثنای او آگاه بود اشاره می‌فهماند که بله شود و می‌گفت: «استاد خودت تکلیف زانو داری زحمت نکش!»

استاد سرآهنگ، همان گونه که ۱۶ سال رادر آموختن موسیقی سیری کرد، پس از بازگشت از هند، ۱۶ سال دیگر را نزد عبدالحیدی اسیر، مشهور به «قدی اغا» به مطالعه بیدل وقف کرد و چنان تسلطی پر مکتب هندی در شعر حاصل کرد که او را از بیدل شناسان کابل دانسته و گاه به عنوان استاد مهمان به بحث در مورد

موسیقی می‌پردازد.

در میان نوازنده‌های معروف، استاد شریف غزل، احمد ولی، نعیم نظری، شرف پروتا، امانی، سخنی احمد حاتم و الفت آهنگ هستند از ندونوها و سیکه‌های افغانستان، پوکردان، لملوجدن، کرتار سینگ، و اوთار سینگ، شاگردان استاد بودند.

استاد سرآهنگ در مصاحبه‌ای از شاگردش شیودیو رای، در هند نیز باد کرده که در یکی از دانشگاه‌های هند به تدریس

موسیقی می‌پردازد.

در میان نوازنده‌های معروف، استاد مجید سپند، ستارنواز، استاد قبیر حسن سارنگ و یوبون نواز، استاد سورور، هارمونیه نواز، استاد سالم قندهاری، سنتور نواز و استاد غلام فرید، کلارنوت نواز، کسانی آنکه باریکی‌ها و طرافت‌های راگ‌های کلاسیک را از استاد سرآهنگ مخوندند.

با آن که در برقی استاد و مدارک، سال تولد او را ۱۳۲۱

نوشته‌اند، اما خودش در مقدمه کتاب «قاون طرب»

می‌نگارد که به سال ۱۳۶۵ خورشیدی در گذر خواجه

خوردک کابل در خانواده استاد غلام حسین خان، به

دنبی آمد. استاد سرآهنگ، به دنبال بیماری قلبی، در ۱۶

زدن از دیگران به شر بیدل، مانند وصلة ناجور از کیفیت

شعر بیدل می‌کاهد.

با آن که او را «تمثیمساری بیدل» لقب داده و تصور می‌کند

که فقط غزلیات بیدل را سروده و معرف سیک هندی و

شعر کلاسیک در موسیقی بوده است؛ اما واقعیت چنان است

که او از شاعران کلاسیک تماضر، همه را مطلعه کرده

و اشعاری از حافظه، مولانا، سعدی، بیدل، واقف، صایب،

ادامه مطلب . . .

استاد سرآهنگ در مصاحبه‌ای با همان مجله گفته است که مدت چهارماهه را در کنفرانس‌های علمی موسیقی درالله آباد پارس، جالبتر، دهن، و نایبور هند سپری کرده، و در پارس پس از شنیدن پارچه‌های کلاسیک او گفته بودند که «امروز در ریای کابل از گنگا و جمنا استقبال می‌کند». در همان روزها بود که رئیس کنفرانس علمی موسیقی الله آباد از طرف دانشگاه

موسیقی آن شهر که حدود ۳۰ هزار هزار آسوز داشت، لقب «سرتاج موسیقی» را با یک مدال طلا به قدر هد ساتیت و ضخامت خود یک ساتیتیم، به استاد سرآهنگ اعطای کرده و گفته بود که تصویر می‌کرد پس از مرگ استادانی چون عاشق علی‌خان هنر موسیقی کلاسیک از میان رفت؛ اما با شنیدن استاد سرآهنگ، اعتقاد پیدا کرده که این هنر زده است.

در کنفرانسی سه نام «تان سین» موسیقیدان عصر جلال الدین اکبر، در لکته بنگال، نشان دولتی بنگال را به او اهدا کرده و از سوی اشتراک‌کنندگان، لقب افتخاری «مامستر، داکتر و بروفسور موسیقی» را در

لوحی با ۱۲ نشان مزبد به او اعطای کرده. او لقب «کوه بلند موسیقی» را از دانشگاه موسیقی چندیگر هند، به دست اورد. لقب «بابای موسیقی مکتب پیتاله» را در سال ۱۹۷۹ در دهلی که روی یک پتنسوس (سینی) نقره حک شده بود به او اعطای کردند.

استاد سرآهنگ، اخرين شاگرد زنده استاد عاشق علی خان بود که در آن سال در دهلی برنامه اجرا کرد و از همان رو او را «بابای موسیقی مکتب پیتاله» خوانند.

استاد در ۱۹۸۲ میلادی در پایان آخرین برنامه‌هایش در هند، لقب «شیر موسیقی» را از دانشگاه الله آباد

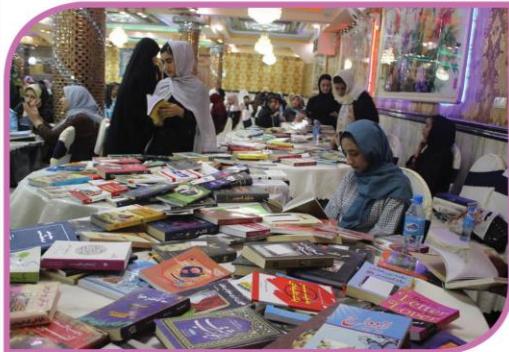
به دست اورد. با اهدای این لقب، مدلای طلا به او اهدا کرند. این همان برنامه‌هایی است که با وجود توصیه بیشگان مبنی بر قطع از اوزاخوانی پس از حمله قلبی، ادامه یافت. استاد گفته بود که نمی‌خواهد

بلون بیچ ارمنانی از فستیوال‌های موسیقی، به کشورش برگردد و همان شد که برنامه‌ها را تا پایان دنبی کرد.

استاد سرآهنگ، اما لقب «محب الفرق» را به خود برگزیده و بر درب آپارتمانی در طبقه دوم بلاک ۱۲۲ مکوریان که در اوایل دهه ۱۳۶۰ خورشیدی در بیدل کراپه امیازی به او سپرده بودند، نوشته بود:

برگزاری قرعه کشی کتاب راهی برای نهادینه کردن فرهنگ مطالعه

هزار شکر، فروزان فوج خاوری

انتشارات مومنی به همکاری ریاست اطلاعات و فرهنگ هرات قرعه کشی کتاب را برگزار نمود.

در این همایش فرهنگی رئیس شورای متخصصان، مسوولان محلی هرات و

شماری از فرهنگیان و استادان دانشگاهها، دعوت شده بودند.

در این قرعه کشی بیش از ۵۰۰۰ نفر شرکت کرده که برای بیست تن از این

اشتراک کننده‌گان جوایز در نظر گرفته شده است.

پول نقد و برسیهای تحصیلی رایگان از جمله جوایز است که برای افرادی

که برنده شوند داده می‌شود.

برگزار کننده‌گان این برنامه می‌گویند این همایش و قرعه کشی به هدف

نهادینه کردن فرهنگ کتابخوانی و تشویق و ترغیب دوستداران کتاب

برگزار شده است.

عبدالله مومنی مسوول انتشارات مومنی می‌گوید" در این برنامه علاوه بر

این که به کسانی که کتاب خردباری کردن جوایز در نظر گرفته شده است؛

همچنان از شماری از افراد فرهیخته تقدیر می‌گردد و برخی از کتاب‌ها نیز

رونایی می‌شود.

در همین حال شماری از اشтраک کننده‌گان بدین باوراند که برگزاری چنین

برنامه‌های می‌تواند که فرهنگ مطالعه را در بین مردم گسترش دهد.

نرگس هاشمی یک تن از اشтраک کننده‌گان این برنامه با ایاز خرسندي

می‌گوید" فرهنگ کتابخوانی در کشورمان کم است و خیلی خوب است

که روی فرهنگ کتابخوانی کار شود. در شرایط کنوی که اکثریت خانم‌ها

بیکار هستند باید از فرصت‌ها استفاده کنند و سطح داشت خود را از طرق

مطالعه کردن بالا ببرند".

وی گفت با مطالعه کردن می‌توان که افسرده‌گی را از بین برد و کتاب

خواندن باعث ایجاد انگیزه در زندگی انسان‌ها می‌شود.

این خانم‌ها به خانواده‌ها توصیه می‌کنند که از دوران طفلیت و از همان آغاز

یادگیری نوشتن و خواندن، فرزندان خود را به مطالعه کردن تشویق کنند تا

که باشد نسل آینده‌ی کشور به کتابخوانی عادت کنند.

به باور این خانم‌ها مطالعه کردن در قسمت رشد و پیشرفت یک انسان از

همیت بسزایی برخوردار است.
سعیده سجادی یکی دیگر از اشترک کننده‌گان این مسابقه در صحبت با مجله تخصص گفت برگزاری چنین برنامه باعث می‌شود که مردم از این کتاب را بفهمند.

وی گفت "از آنجایی که ذهن ما نوچوانان هر چیزی که می‌بیند همان را تقلید می‌کند پس زمانی که ما به چنین برنامه‌ها اشترک می‌کنیم ضیمر ناخود آگاهان باعث می‌شود که آهسته آهسته ارزش کتاب را بدانیم و با کتاب دوست شویم".

این خانم‌ها می‌گویند موقوفیت تنها با گرفتن مدرک تحصیلی بدست نمی‌آید بل مطالعه کردن و بلند بردن سطح دانش باعث موقوفیت و رشد می‌گردد.

سکینه سادات نیز در این رابطه می‌گوید در شرایط کنونی انگیزه‌ها از بین رفته چنین برنامه شاید دوباره جوانان را به روزهای گذشته‌شان برگرداند اما می‌تواند که دوباره انگیزه را در جوانان و دانشجویان بوجود آورد.

از سویی هم حمیدالله غایبی امیر اطلاعات و فرهنگ هرات می‌گوید" انتشارات مؤمنی با همکاری ریاست اطلاعات و فرهنگ امروز این مسابقه را برگزار نموده که هدف آن جا افتادن فرهنگ مطالعه است. ما تلاش می‌کنیم که فرهنگ کتابخوانی را در بین مردم نهادیم".

نا گفته نباید گذاشت که انتشارات مؤمنی در جریان یک سال هفت نمایشگاه کتاب را برگزار کرده؛ که در آن اگر هر شخصی که از صد افغانی به بالا کتاب می‌خرید شامل قرعه کشی می‌شود.

در این نمایشگاه‌ها ۱۰۰۰ جلد کتاب با ۵۰۰ عنوان کتاب در بخش‌های مختلف به نمایش گذاشته بود.

باید گفت که این برنامه سال یک بار برگزار می‌گردد که این دومین دور قرعه کشی کتاب انتشارات مؤمنی بود که در آن شماری از زنان و مردان اشتراک کرده بودند.

برگزاری نمایشگاه شکوه عید در هرات

دیگر خود را حمایت کنیم و به

جای این که برویم از دکان داران مرد خردواری کیم خوب است که به خاطر حمایت زنان تجارت پیشه از دکان داران زن خرید کنیم تا در این شرایط بد اقتصادی یک کمک به زنان سود.

آنمه محبی یکی دیگر از بازدیدکننده‌گان است او گفت: «از زمانی که این نمایشگاهها و بازارها ایجاد شده است من در قسمت خرید کردن خلی راحت شدم چون قبلاً اصلاً راحت نبودم که از دکان داران آقا خرید کنم اما فعلاً خردواری برایم آسان شده؛ چون یک خانم با خانم راحتتر است نسبت با یک آقا، همیشه به نمایشگاهها اشتراک می‌کنم و از این فرصتها استفاده کرده برای خود خردواری می‌کنم.»

از سوی هم مسوولان در اتاق تجارت و صنایع زنان در تلاش اند که با برگزاری چنین برنامه‌ها به تجارت زنان رشد و رونق دهدن طوری که همه شاهد هستیم در این اواخر اتاق تجارت و صنایع زنان نمایشگاه‌های زیادی را به هدف بازاریابی به خانم‌های تجارت پیشه دایر نموده است. حال

مسوولان در اتاق تجارت این نمایشگاه را نیز به هدف بازاریابی ایجاد کرده‌اند.

گفته می‌شود که از زمان تحولات در کشور این شانزده‌همین نمایشگاه صنایع دستی زنان است که در هرات برگزار می‌شود و هدف این نمایشگاهها رشد اقتصاد زنان بوده است.

او در ادامه گفت «من واقعاً خوشحالم که چنین نمایشگاهی برگزار می‌شود و از مسوولین سپاس‌گزارم که اینجا برای ما نمایشگاه برای مردم کنند و زحمت می‌کشند این نمایشگاه‌ها به حساب کار و بار ما خلی خوب

است. در همین حال شماری از بازدیدکننده‌گان به این باور اند که زنان باید حمایت گریک دیگر خود باشند. فاطمه و هابزاده یک تن از بازدیدکننده‌گان، می‌گوید که زنان باید از یکدیگر حمایت کنند تا این که تجارت زنان رشد پیدا کند.

وی به مجله تخصص گفت «ما زنان باید یک

زنان تجارت پیشه نمایشگاهی را تحت نام «شکوه عید» به مدت پنج روز برگزار کردند.

هدف از برگزاری این نمایشگاه بازاریابی برای محصولات تولیدی و صنعتی خانم‌ها عنوان شده است. در این نمایشگاه حدود ۶۰ غرفه وجود دارد که در آن شماری از زنان صنایع دستی خود را به نمایش گذاشتند. زنان تجارت پیشه در این نمایشگاه می‌گویند که برگزاری این نمایشگاه‌ها می‌تواند روی رشد تجارت آنان مفید باشد.

مرضیه احمدی یک تن از زنانی است که در این نمایشگاه محصولات گند افغانی را به نمایش گذاشته است می‌گوید: «ما در چندین نمایشگاه اشتراک کردیم باور کنید فایده‌کی که در این روزها می‌کنیم شاید در چند روزی که در دکان خود هستیم نکنیم و برگزاری این چنین نمایشگاه‌ها خلی عالی است جون مردم خلی آکاهی ندارند و وقتی نمایشگاه می‌شود مردم می‌آینند و می‌بینند.»

خانم ملک‌زاده یک تن دیگر از این زنان تجارت پیشه می‌گوید این نمایشگاه‌ها جبرانی است برای روزهای که آنها مشتری ندارند. خانم ملک‌زاده در صحبت با خبرنگار مجله تخصصی گفت در روزهای عادی آنان مشتری زیادی ندارند اما در روزهای نمایشگاه مشتری‌ها زیاد می‌شوند که باعث کسب درآمد آنان می‌شوند.

فشار عصبی چگونه بر کار کرد سیستم ایمنی اثر می‌گذارد؟

سلول‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهند.
۲) از طریق پیامرسان‌های شیمیایی و هورمونی که مسقیم یا غیرمسقیم، تحت تأثیر اعصاب از غدد ترشح می‌شوند، مانند ترکیبات شبه مر斐ینی مثل اندولوفین‌ها، و هورمون‌های کورتونی مثل کوتیزول.

در این میان بخصوص همکاری فرآیندهای عصبی و ایمنی در پاسخ به استرس مثال خوبی از ارتباط و التهابات مفصلی و روده‌ای گرفته تا اگزما، آکنه، آسم و بیماری‌های عفونی.

فیزیولوژی جنک و گریز
در طول تاریخ تکامل، سیستم‌های فیزیولوژیک نیاز مبرم به انتباط با وضعیت‌های بحرانی داشته‌اند که در آن جانور یا باید درگیر جنگ شود یا بگریزد.

در هر دو حال بدن احتیاج به تغییر سریع و شدید توانایی خود دارد، از خون‌رسانی به عضلات گرفته تا کاهش خطر خون‌ریزی در اثر جراحت‌های احتمالی. در این میان سیستم ایمنی نیز نقش‌های متعددی بازی می‌کند از جمله آمادگی برای مقابله با غفوت ناشی از جراحت و ترمیم اسیب بافتی.

ادامه مطلب در صفحه بعدی

پوستی، حساسیتی، متابولیک (مانند افزایش چربی و قد) و همچنین حکیمان قرون میانه، همچون ابن سینا و ابن ممیون، بیماری سرطان مرتبه دانسته‌اند.

رابطه دستگاه عصبی با دستگاه ایمنی

در واقع ارتباط استرس و فشارهای روحی با خامت و عود بسیاری از بیماری‌هایی که در آن دستگاه ایمنی نقش بازی می‌کند مدت‌هاست که شناخته شده؛ از بیماری‌های ایمنی مانند ام-اس و التهابات مفصلی و روده‌ای گرفته تا اگزما، آکنه، آسم و بیماری‌های عفونی.

با وجود آگاهی دیرینه از چنین ارتباطی، تنها در دهه‌های اخیر پژوهشگران موفق شده‌اند تاحدی از شیوه اثرگذاری سیستم اعصاب بر واکنش‌های ایمنی در پاره‌ای از این بیماری‌ها پرده بردازن.

بطور کلی مغز و سیستم اعصاب از دو طریق اصلی فعالیت بافت‌های گوناگون را کنترل کرده و یا تحت تأثیر قرار می‌دهد:

(۱) توسط اعصابی که از مغز و ساقه مغز و نخاع

به تمام بافت‌های بدن، از جمله محل تجمع سلول‌های ایمنی، مانند غدد لنفاوی و طحال، روده و مغز استخوان نفوذ می‌کنند و با ناقل‌های

شیمیایی، مثل نورایی‌نفرین و سرتونین، عملکرد

از دید طبیبان چین و هند و ایران و یونان باستان و همچنین حکیمان قرون میانه، همچون ابن سینا و ابن ممیون، بیماری جسم جزئی جدا ناشدنی از ناخوشی روح به حساب می‌آمده است.

این تاکید بر ارتباط تنگاتنگ تدرستی و سلامت روان را می‌توان بخوبی در «رساله در تدبیر صحت» ابن میمیون دید، که این طبیب و حکیم قرن ۱۲ میلادی برای سلطان ناخوش مصر، افضل بن صلاح الدین (سر صلاح الدین، سردار نامی)

نوشت که از افسردگی رنج می‌برد.
در دوران مدرن نیز، اگرچه تحقیقات پژوهشی به کشف عوامل بیماری‌زا، از جمله میکروب‌ها و ویروس‌ها، مواد شیمیایی سمی، پرتوهای سرطان‌زا، چربی‌های ناسالم، اختلالات متابولیک و جهش‌های ژنتیکی معطوف بوده اما اثر ناخوشی‌ها و فشارهای روانی بر روند بیماری‌های جسمانی و درمان آنها از چشم پزشکان دور نمانده است.

در این راستا تحقیقات بسیاری افسردگی، اضطراب و استرس شدید و یا طولانی را با بروز، شدت و یا عود بیماری‌های قلبی، رماتیسمی و مفصلی،

ادامه مطلب ...

یکی از ارکان اصلی پاسخ سریع به بحران، که در آن سیستم عصبی پاسخ دستگاه‌های حیاتی دیگر از جمله سیستم ایمنی را هماهنگ می‌کند، محور پاسخ به استرس یا هیپوتابالموس- هیپوفیز- غده فوق کلیه است.

وقتی فردی دچار وضعیت اضطراری خطر و استرس می‌شود، بادامک مفرز (آمیگدال)، یکی از مراکز مهم پاسخ عاطفی مثل ترس یا خشم، به قسمت دیگر مفرز بنام هیپوتالاموس که بعبارتی مرکز تنظیم خودکار بدن است، احتفار می‌فرستد. هیپوتالاموس هم با فال کردن اعصاب سمباتیک هم با تحریک غده هیپوفیز و غرق کلیه باعث افزاد شدن ناقل‌های عصبی مانند آدرنالین و هورمون‌های استرس مانند کورتیزول می‌شوند

که پاسخ‌های گوناگون استرسی را بوجود آورند. آدنالین، برای مثال، موجب تیش قلب، تسريع تنفس و افزایش خون و اکسیژن‌رسانی به بافت‌ها شده و با بالا بردن سطح انرژی و هوشیاری باعث سرعت عمل می‌شود.

در همان حال این بیمارسانهای شیمیایی و هورمونی اثر مهمی بر بافت و سلول‌های دستگاه ایمنی می‌گذارند که برای آمادگی در مقابله با جراحت و عفونت ضروریست.

برای مثال آثار ضدالتهابی یکی از هورمون‌های اصلی استرس، کورتیزول، که جزء هورمون‌های

کورتونی (استروئیدی) است و از غده فوق کلیه خود غیرمستقیم به بسط و پایداری التهاب کمک ترشح می‌شود، مدت‌هاست که شناخته شده و کند. در ضمن تحقیقات دیگر تشنان داده‌اند که استرس در درمان‌های پزشکی استفاده می‌شود.

تأثیر فشار عصبی بر کارکرد سیستم ایمنی

عصبی موجب افزایش نفوذپذیری پوست و مخاط روده شده و با اجازه دادن به میکروبها و مواد محرك برای گذر از این غشاها به ایجاد التهاب کمک کند.

این خود می‌تواند التهاب خفیف اما مزمن روده را در افراد سالمی که دچار فشار عصبی طولانی شوند. بوده‌اند توضیح دهد.

این بافت‌ها همینطور با افزایش عود و شدت بیماری‌های التهابی مزمن و خودایمنی مانند التهاب و تورم مفاصل، لوبوس، ام-اس و اگزما که پس از استرس‌های شدید گزارش می‌شوند هماهنگ است.

تأثیر عواطف، استرس و پاداش بر کارکرد سیستم ایمنی

موضوع مهم دیگری که بررسی شده، تأثیر دراز مدت فشارهای عصبی طولانی است بر محور استرسی (اعصاب سمباتیک و غده فوق کلیه) با پامرانی همچومن کورتیزول در بطن اختلالات ایمنی ناشی از فشار عصبی قرار دارد.

در مطالعه‌ای که اخیراً در مجله علمی «سلول» منتشر شد، پژوهشگران دانشگاه پنسیلوانیا ای

امريکا برای اولین بار نشان دادند که چطور در موش‌های آزمایشگاهی، استرس طولانی می‌تواند با افزایش کورتیزول و تأثیر آن بر سلول‌های عصبی و ایمنی روده، موجب کاهش تحریک و همچنین افزایش بیمارسانهای التهابی شده و بیماری‌های التهابی روده را تشديد کند.

جالب اینکه کورتیزول که در حالت عادی آثار ضدالتهابی دارد در استرس مزمن ممکن است

ادامه مطلب در صفحه بعدی

واکنش جنگ و گریز

ادامه مطلب ...

(ترکیبات شبهمرفینی)، سروتونین، پرولاکتین، ایمنی، در آیندهای نجندان دور، نگرش به شیوه سیستم «پاداش» پس از اقناع نیاز، با آزاد اکسیتوسین و نوروبیتیدها و مکالمه تنگاتگ پیشگیری و درمان را در بسیاری از بیماری‌ها کردن دوپامین و ایجاد حس رضایت، جانور را زیست‌های اعصاب و ایمنی، در سلامت و بهمود بخشد. برطرف شدن نیازش آگاه می‌کند به عبارتی به بیماری، هر چه بیشتر در حال روشن شدن در پارهای از مطالعات در حیوانات آزمایشگاهی تحت استرس، به نظر می‌رسد که درمان با هستند.

آن پاداش می‌دهد.
برخی پژوهشگران از جمله در دانشگاه حیفای اسرائیل رابطه سیستم پاداش با دفاع ایمنی در مقابل میکروبها و سرطان‌ها را بررسی کرده‌اند.

در مطالعه‌ای که این پژوهشگران در نشریه «نیچر پژوهشکی» منتشر کردند، نشان دادند تحریک مصنوعی بخش‌های مرتبط با سیستم «پاداش» در مغز موش از طریق آزادسازی دوپامین منجر به افزایش فعالیت ضدمیکروبی سلول‌های ایمنی شده و موش‌ها با تجربه این «لذت مصنوعی» توانستند بهتر با عفونت میکروبی بارزه کنند.

در آزمایش دیگری این «لذت مصنوعی» در موش، از طریق اعصاب سمه‌پاییک به مغراستخوان مخابر و باعث تقویت فعالیت سلول‌های ایمنی علیه سلول‌های سرطانی شد. بادامک مغز (آمیگدال) نیز نقش مهمی در فرایندهای عاطفی مانند ترس، غم یا شادی دارد که هر یک می‌توانند بروز جسمانی پیدا کنند.

بهره‌گیری از تبدلات سیستم اعصاب و داروهای ضدافسردگی یا تقویت محور پاداش
موجب تقویت دستگاه ایمنی در مبارزه با دستگاه ایمنی

سیستم ایمنی در بسیاری از بیماری‌های حاد سلول‌های سرطانی و عفونت شده باشد.

برای مثال بادامک مغز می‌تواند مستقیماً از راه اعصابی که به طحال می‌روند بر تولید پادتن در سلول‌های ایمنی لتفوستی‌بی تأثیر بگذارد. در این راستا پژوهشگران نشان داده‌اند که در حیوانات آزمایشگاهی تحریک اعصاب طحال می‌تواند به تولید پادتن پس از واکسیناسیون کمک کند.

از این بیماری‌ها، کارکرد آن می‌تواند بر سلامت یا ناخوشی اعصاب و روان تأثیر بگذارد و انتظار در کنار این محورهای شناخته شده، اهمیت پیامران‌های دیگر از جمله اندورفین‌ها می‌رود. شناخت روزافزون از ارتباط عصبی-

</

زن و کار آفرینی

بگیرم، فعلًاً از زمانی که اینجا آمدهام توانستم مهارت‌های خود را زیاد کنم و در کنار این که یک دست کمک به فامیل هستم همچنان روی روحیه من هم این کار زیاد مؤثر نمایم شده است.

این خانه‌ها از مسؤولین دولتی می‌خواهند این خانه‌ها در سطح شهر ایجاد کنند. که جلو واردات خارجی گرفته شود تا مردم بتوانند از کالای تولیدی کشور خود استفاده کنند. همچنان این خانه‌ها از مردم خواهش می‌کنند که به خاطر دست‌یابی به خودکفایی کشور از محصولات داخلی حمایت کرده و به جای کالای خارجی از تولیدات داخلی کشور استفاده کنند.

روهیدا امیری یکی دیگر از این خانه‌ها می‌گوید "ما زنان نباید نامید شویم باید تلاش کنیم که از این وضعیت استفاده کنیم که از این حالت خوب است که نمی‌توانند تحصیل کنند خوب است که مهارت سازی کنند و تلاش کنند که کدام حرفة و هنری را یاد بگیرند تا که از لحاظ مالی خودکفا شوند."

این سخنhan در حالی بیان می‌شود که در این اواخر مسؤولین اتاق تجارت و صنایع زنان برای گسترش و بازاریابی نمایشگاه‌های مختلفی را برگزار کرده است.

خارج از کشور نیز صادر کنند. خانم احمدی گفت آنان کالای باکیفیت را با قیمت مناسب به بازار عرضه می‌کنند، که این خود باعث شده که آنان در بازار مشتری‌های زیادی را جذب کنند. این خانه‌ها در تلاش‌اند که یک فروشگاه لباس را نیز در سطح شهر ایجاد کنند.

در این کارگاه اکثریت خانه‌های بیوه زنی مصروف کاراند، که نان آور فامیل‌شان هستند. در کنار این همچنان دختر خانه‌های جوان نیز در این کارگاه در تلاش یادگیری حرفه‌ی خیاطی هستند.

مسؤل این کارگاه گفت از زمان بسته شدن دروازه‌های مکاتب و داشکاه‌ها دختر خانه‌ای دانشجو نیز به حرفه‌ی خیاطی روی آورند. در همین حال زنانی که در این کارگاه مصروف دوخت انواع لباس‌ها هستند می‌گویند ایجاد چین مکان‌های به نفع زنان بوده و باعث می‌شود تا زنان نیز خود کفای شوند.

مینا سروری که مدت یک سال است در این کارگاه کار می‌کند، می‌گوید "از زمانی که مکاتب بسته شد تصمیم گرفتم به خاطر تغییر حالت روحی خود حرفه‌ی خیاطی را یاد

این کارگاه خیاطی را راه اندازی کردم تا نه تنها خودم از لحاظ مالی مستقل باشم بلکه دست کمک به خانم‌های دیگر نیز شوم. این‌ها سخنان خانمی است که یک کارگاه خیاطی را ایجاد کرده و برای بیش از ۴۰ خانم دیگر نیز زمینه‌ی کار را مساعد ساخته است.

خانم احمدی که مسؤول این کارگاه خیاطی است می‌گوید آنان کار خود را از یک پایه چرخ آغاز کرده اما در اثر تلاش‌های شان فعلاً موفق شدند که تعداد جرخ‌ها را به ۵۰ پایه گسترش بدهند.

خانم احمدی در صحبت با خبرنگار مجله "شخص گفت" از زمانی که دانشجو بودم علاقه‌های خاصی به حرفه‌ی خیاطی داشتم تا این که کار خود را از یک پایه چرخ آغاز و در نهایت موفق شدم کارم را گسترش بدهم. خیلی خوشحال هستم که توانستم کارآفرینی کنم و در کنار خود چند خانم دیگر را نیز مشغول به کار کنم."

این کارگاه به هزینه شخصی این خانم ایجاد شده که انواع لباس‌های زنانه و طفلانه چون لباس گند افغانی، کت شلوار، مانتو و لباس‌های مُد روز را تولید می‌کنند.

این خانم‌ها در تلاش‌اند که کالای خود را به

نلاش برای جلوگیری از وقوع مرض کنگو در هرات

نیست به سال گذشته افزایش یافته است. احمد امیر نژاد آمر سرپریل اس سخت عامه گفت "سال گذشته در مدت زمان چهار ماه ۱۱۸ واقعه‌ی مصاب به مرض تب خون دهنده داشتیم، از این جمله ده واقعه‌ی فوتی بود؛ اما متأسفانه امسال هنوز سه ماه از شیوع این مرض نمی‌گذرد ما ۳۶ واقعه مبتلا شده‌یم که از این جمله پنج تن شان وفات نموده‌اند."

مسوولان ریاست صحت عامه از مردم می‌خواهند که در زمان قربانی کردن مواسی موارد بهداشتی را مدنظر گرفته و برای جلوگیری از مصاب شدن به مرض کنگو از دست کش استفاده کنند.

از آغاز شیوع این مرض تاکنون ۳۶ واقعه‌ی مصاب به این مرض ثبت شده که از این جمله ۵ تن شان وفات نموده‌اند. سردرد، سرگیجه، تب شدید، درد کمر یا گردن، درد مفاصل، دردهای عضلانی، دل درد، استفراغ، اسهال، چشم‌های قرمز یا دردناک، حساسیت به نور، صورت برافروخته، التهاب و درد در گلو، لکه‌های قرمز روی سقف دهان و زردی پوست از جمله علایم مصاب به مردم کنگو است. در همین حال مسوولان ریاست صحت عامه می‌گویند آمار مبتلا شدن به مرض کنگو

راز روى دست بگيرد. ریاست صحت عامه روز دوشنبه ۵ سرطان سال جاري کنفرانس خبری را جهت توصيه برای جلوگیری از وقوع تب خون دهنده دایر نمود.

مرض کنگو یا تب خون دهنده که ناقل آن کنه‌ای به نام هیا لوما است، همه ساله از آغاز فصل بهار اوچ گرفته، که تا چهار الی چهار و نیم ماه ادامه پیدا می‌کند.

مسوولان در ریاست صحت عامه می‌گویند از نیم ماه بدين سو شماري از شهروندان دچار مرض کنگو شده و آنان برای جلوگیری از این مرض و جهت آگاهی دهی به مردم اقدامات لازم را روى دست گرفته‌اند.

آصف کبیر معاون صحت عامه به خبرنگار مجله‌ی تخصص گفت "ما با همکاری اداره شاروالی، ریاست اطلاعات و فرهنگ، ریاست معارف، ریاست زراعت و ریاست حج و اوقاف تلاش کردیم که برای مردم آگاهی دهی کنیم. همچنان در کنار این ما به تعداد یک هزار کارمندان صحي را به طور رضاكارانه و ۳۰۰ تن از کارمندان شاروالی و وكلای گذر را در مورد این مرض آگاهی دادیم."

مسوولان اداره صحت عامه می‌گویند، در حال حاضر در شفاهانه انتانی طرفت ۳۰ مریض را جهت تداوی مرض کنگو دارد.

آقای کبیر در ادامه صحت‌های خود گفت، به اداره شاروالی هدایت داده شده است که

جهت ایجاد یک مکان مشخص برای فروش

مواسی در شب و روزهای عید قربان اقدامات

اختلاف نظر کارشناسان در مورد واکنش خطرات هوش مصنوعی

برای شرکت متا کار می‌کند، گفته است که این اختراهای آخرازمانی اغراق‌آمیز است. او در توییتی نوشته که «راجت‌ترین واکنش محققان هوش مصنوعی به این نوع پیشگویی‌ها درباره آینده‌ای تیره، یاس و ناباوری است.

«گیست در واقعیت»
خیلی دیگر از کارشناسان به همین ترتیب فکر می‌کنند که ترس از اینکه هوش مصنوعی موجودیت نوع بشر را تهدید کند غیر واقع بیانه است و باعث انحراف از توجه به مسائلی مانند تدبیر در سیستم‌های هوش مصنوعی می‌شود که همین حالا هم یک مشکل است.

آوند نایابان، داشمند کامپیوتر در دانشگاه پرینستون، قبلاً گفته است که ستاره‌های بروز فاجه واقع‌بینانه نیست: «هوش مصنوعی در شکل فعلی اصلًا توانایی کافی برای تحقیق این خطرات را ندارد. در نتیجه، این باعث انحراف توجه از زبان‌های ای ای در آینده نزدیک می‌شود».

بازیافت زنیس از « مؤسسه آکسفورد برای اخلاق در هوش مصنوعی » گفت که او بیشتر نگران خطرات در آینده نزدیک است.

ادامه در صفحه بعد...

- اطلاعات غلط تولید شده توسط «ای ای» ممکن است جامعه را بثبات و «تصمیم‌گیری جمعی را تعییف کند».

- قدرت هوش مصنوعی ممکن است به تدریج در دست افراد کمتر و کمتری متصرف شود، که به «زیمها امکان خواهد داد ریشه‌های محدودی را از طریق تجسس و سانسور و سرکوب اعمال کنند».

- سستی و نتوانی، به دلیل تکیه کامل بر هوش مصنوعی «شیوه آئیچه در فیلم وال ای به تصویر کشیده شده است».

دکتر جفری هیتون، که پیشتر درباره خطرات یک سیستم هوش مصنوعی فوق العاده قوی هشدار داده بود، هم از این بینانه حمایت کرده است.

یوشوا بنجیو، استاد علوم کامپیوتر در دانشگاه مونترال، هم آن را امضا کرده است.

- اما دیگران می‌گویند که این هشدارها اغراق‌آمیز است. سم آتنمن، رئیس شرکت «اوین ای» که «جت جی‌بی‌تی» را طراحی کرده، دوید هاسایس، مدیرعامل «گوگل دیپ ماینده» و داریو آمودی ریس، «انتروپیک» همگی از این بینانه حمایت کرده‌اند.

وبایت «مرکز اینمنی هوش مصنوعی» (Centre for AI Safety) شماری از فاهمهای بالقوه هوش مصنوعی را برشمده است:

- امکان به کارگیری سیستم‌های هوش مصنوعی به عنوان سلاح وجود دارد - برای مثال می‌توان از ابزارهای کشف دارو برای تولید سلاح‌های شیمیایی استفاده کرد.

تحت مقررات در آورد: «ما در نهایت به چیزی مانند آینس بین‌المللی انرژی اتمی برای تلاش‌های ساخت سیستم‌های ابرهوشمند نیاز داریم».

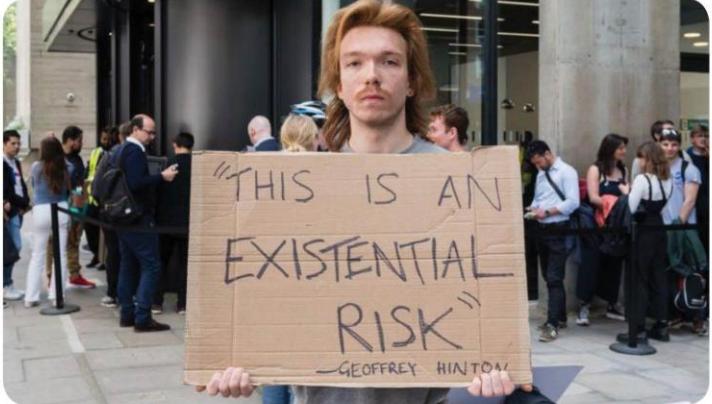
دادن اطمینان

هم سام التمن و هم ساندار پیچای، مدیر اجرایی گوگل از جمله رهبران فناوری هستند که اخیراً درباره مقررات هوش مصنوعی با نخست وزیر بریتانیا صحبت کردند.

رشی سوناک در صحبت با خبرنگاران در مورد آخرین هشدار در مورد خطر هوش مصنوعی، بر مزایای آن برای اقتصاد و جامعه تأکید کرد.

او گفت: «اخیراً دیده‌ایم که این فناوری به

افراد معلوم کمک می‌کند راه بروند و به کشف آنتی‌بیوتیک‌های جدید کمک کرده، اما ما باید مطمئن شویم که این کار به نحوی ایمن انجام

ادامه....

یک معترض در مقابل محل رویدادی در لندن که سم آلتمن در آن سخنرانی کرد

او گفت: «پیشرفت‌ها در زمینه هوش مصنوعی سیستم‌های خودکار تصمیم‌گیری که مغرضانه، تعییش آمیز، طردکننده یا غیرمنصفانه هستند و در عین حال غیرقابل درک و غیرقابل اعتراض هستند را تقویت می‌کند.» او افزود که این سیستم‌ها «به افزایش تصاعدی در حجم و گسترش اطلاعات نادرست منجر خواهد شد، در نتیجه باعث ایجاد گسترش در واقعیت خواهد شد، اعتماد عمومی را ازین خواهد برداشت و به نابرابری بیشتر داشن خواهد زد، به ویژه برای کسانی که در سوی اشتباه شکاف دیجیتالی باقی می‌مانند.»

خانم نبیریس گفت، بسیاری از ابزارهای هوش مصنوعی اساساً «با گرفتن سواری مجاني» بر روی «کل تجربه بشری تا به امروز» بنا شده‌اند. بسیاری با کمک محظوظ، متن، هنر و موسیقی خلق شده توسط انسان آموزش دیده‌اند و می‌توانند از آنها تقدیم کنند - و سازندگان این سیستم‌ها «عملاثریوت و قدرت عظیمی را از حوزه عمومی به تعداد کمی از نهادهای خصوصی منتقل کرده‌اند.»

اما دن هندریکس، مدیر مرکز آینمی هوش مصنوعی، به بی‌بی‌سی نیوز گفت که خطرات آینده و نگرانی‌های امروزی «نایاب در تضاد با هم دیده شود.» وی گفت: «پرداختن به برخی از مسائل کنونی می‌تواند برای رسیدگی به بسیاری از خطرات آتی مفید باشد.»

در ماه مارس گروهی از کارشناسان از جمله ایلان ماسک، بنیانگذار شرکت تsla، در نامه‌ای سرگشاده خواستار توقف توسعه نسل بعدی فناوری هوش مصنوعی به صورتی مؤقتی شدند. توجه رسانه‌ای به موضوع خطرات فرضی این فناوری برای بشر از آن زمان شدت زیادی گرفته است.

آن نامه می‌پرسید که آیا ما باید «ذهن‌هایی غیرانسانی بسازیم که در نهایت ممکن است از نظر تعداد و هوش از ما پیشی بگیرند، ما را منسوخ کنند و جایگزین ما شوند.»

در مقابل، بیانیه تازه بسیار کوتا است و برای «باز کردن بحث» طراحی شده است. این بیانیه خطر هوش مصنوعی در آینده را با خطرناشی از جنگ هسته‌ای مقایسه می‌کند.

شرکت «وبین ای آی» اخیراً یک پست و بلگی گفت که می‌توان «سیستم‌های ابرهوش» را به همان شکلی که انرژی اتمی کنترل می‌شود

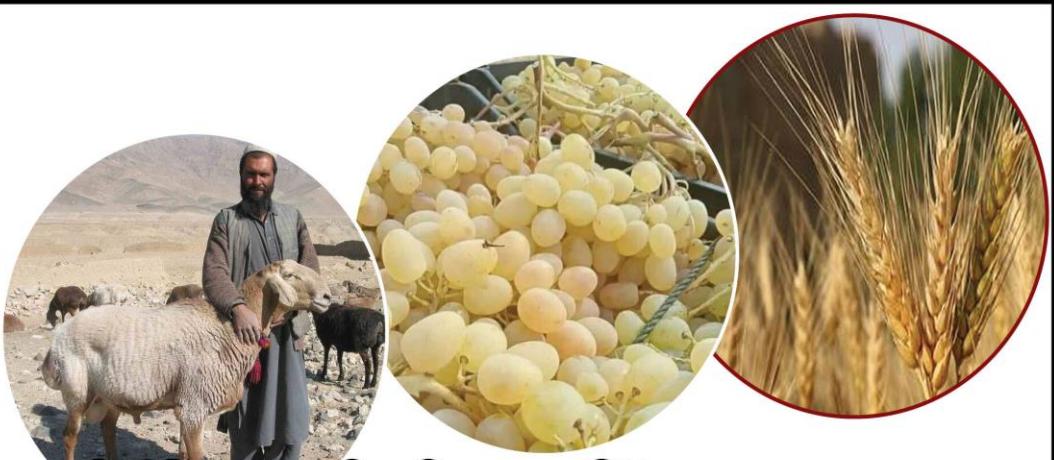
آقای سوناک گفت که او اخیراً این موضوع را برگه‌ران دیگر در اجلس

گروه ۷ مشکل از کشورهای صنعتی مطرح کرده بود و به زودی دوباره آن

را در ایالات متحده مطرح خواهد کرد.

گروه ۷ اخیراً یک گروه کاری در زمینه هوش مصنوعی ایجاد کرده است.

بررسی وضعیت زراعت، دامداری و باغبانی ولایت هرات از گذشته دور تا حال

نویسنده: پوهاند عبدالرحیم (امید)

برادران طبیی
۴۲ - گلپوشی و نهال فروشی برادران احمدی
۴۳ - شرکت قند آریا
۴۴ - شرکت قند عرفان ایوبی
۴۵ - شرکت قند امیدیان
۴۶ - شرکت آرد و نان آریا کمپنی
۴۷ - شرکت گلستان هرات
۴۸ - شرکت شهد کام (مما)
۴۹ - علاری و داروهای گیاهی شفابخش
۵۰ - اتحادیه گاو داران هرات
۵۱ - شرکت پخته بست هرات
۵۲ - شرکت رونحن مومن
۵۳ - شرکت روب و مربجات گلچین
۵۴ - شرکت نوین کار (صناعت چوب)
۵۵ - شرکت تجاری مدرن
۵۶ - شرکت تولیدی سکندری (صناعت چوب)
۵۷ - شرکت سوپر کولا
۵۸ - شرکت آب معدنی زلال موفق
۵۹ - شرکت پامیر زمز
۶۰ - شرکت کیک و کلوچه دلذیز
۶۱ - شرکت مalan آریا
۶۲ - شرکت بیسکویت سازی هری
۶۳ - شرکت داود عارف
۶۴ - شرکت ظرف رازق حیدری | ادامه مطلب در صفحه بعدی | و برادران
۲۱ - شرکت همت
۲۲ - پروژه اکتشاف باغداری
۲۳ - زنان تجارت پیشه
۲۴ - شرکت تولیدی و خدمات اکتشاف زراعتی دانش نوین
۲۵ - مؤسسه ملی قوریمداران افغانستان (مما)
۲۶ - علاری و داروهای گیاهی شفابخش
۲۷ - اتحادیه گاو داران هرات
۲۸ - زنور داری داکتر رحیمی
۲۹ - توسعه به قاعده وسیع مالداری (خصوصاً تولید کرک)
۳۰ - شرکت تجاری هرات طیور
۳۱ - شورای کوپراتیفهای زراعتی هرات
۳۲ - کوپراتیفهای زراعتی، مالداری این سینا
۳۳ - فابریکه پروسس کرک و پوست هراتی
۳۴ - فابریکه پیکل پوست صدیقیار
۳۵ - شرکت برادران نور هروی
۳۶ - شرکت زراعتی حاجی محمد عثمان فرامی
۳۷ - هرات کشاورز
۳۸ - کشتارگاه صنعتی افغان بہبود
۳۹ - شرکت تجاری شفت
۴۰ - شرکت زراعتی گیاه برادران ذیبیحی
۴۱ - شرکت خدمات زراعتی و مالداری | (بخش پایانی)
۱ - اتحادیه تخم‌های بذری
۲ - شرکت تولیدی تخم‌های بذری برداران نور
۳ - شرکت تخم‌های بذری نوین سفلا
۴ - شرکت تخم‌های بذری درخشان
۵ - شرکت تخم‌های بذری گلباها
۶ - شرکت تخم‌های بذری شیخ معروف کرخی
۷ - شرکت تخم‌های بذری روشنان
۸ - شرکت چوچه کشی راهیان صداقت
۹ - کشتارگاه سفید پر تره کی (نماینده‌گی)
۱۰ - کشتارگاه صنعتی و سرخانه طیوران ایوبی (نماینده‌گی)
۱۱ - انجمن قوریهداران هرات
۱۲ - کمیته هالند برای افغانستان
۱۳ - اتحادیه وترنzan
۱۴ - اتحادیه کارشناسان زراعت شورای متخصصان
۱۵ - کوپراتیفهای زراعتی سعادت
۱۶ - اتحادیه باغداران هرات
۱۷ - شورای زعفران کاران هرات باستان (متشكل از ۱۹ شرکت و انجمن)
۱۸ - صنایع غذایی طنبن هرات
۱۹ - فروشگاه افغان عسل
۲۰ - شرکت خدمات زراعتی و مالداری روح الله |
|--|-------------------------|--|---|

ادامه مطلب . . .

- ۶۵- شرکت ناب نمکی کاکه زاده
- ۶۶- شرکت مواد غذایی ودودی
- ۶۷- شرکت برادران سادات زیارتچایی
- ۶۸- مجتمع غذایی صدف آریا
- ۶۹- شرکت غذایی ایشان نشنل
- ۷۰- شرکت تولید مرجان
- ۷۱- شرکت هری دنیا
- ۷۲- شرکت غذایی داما
- ۷۳- شرکت ولی رحمان
- ۷۴- شرکت نسیم صبح هرات
- ۷۵- شرکت مواد غذایی عبدالغفار
- ۷۶- شرکت مواد غذایی فیروزی
- ۷۷- قند شکوه دریا
- ۷۸- شرکت نوشابه جام
- ۷۹- شرکت نوشابه صادقی
- ۸۰- شرکت استقلال
- ۸۱- شرکت کوثر زمزم
- ۸۲- شرکت نوشابه هری
- ۸۳- شرکت پیکل پوست خدا جو
- ۸۴- شرکت کیم و سنتی هرات
- ۸۵- فابریکه کود کیمیاوی کمیکال انترنشنل
- ۸۶- شرکت زیره پاکی و کنجد پاکی برادان
- غوثی
- ۸۷- میلاد نور زیره پاکی و کنجد پاکی
- ۸۸- شرکت سید جمال الدین افغان زیره پاکی و کنجد پاکی
- ۸۹- شرکت مالداری و مسلح هرات
- ۹۰- بانک انکشاف زراعتی ولایت هرات
- ۹۱- لبراتوار و تصدی تخمهای بدري FAO

۹۲- لبراتوار تعیین کیفیت تخمهای بدري

FAO

۹۳- پروژه درختان میوه خسته سنگیها

PHDP

۹۴- لبراتوار تعیین کیفیت زعفران ریاست

زراعت

۹۵- استیشن هواشناسی فارم اردخان

۹۶- استیشن القاح مصنوعی ریاست زراعت

۹۷- فارم تحقیقاتی اردخان

۹۸- فارم تحقیقاتی و آموزشی فاکولته زراعت

پوهنتون هرات

۹۹- کلینیک حیوانی و نباتی فاکولته زراعت

پوهنتون هرات

۱۰۰- شرکت تولیدی و خدمات زراعتی

دانش نوبن

۱۰۱- شورای زعفران کاران هرات باستان

۱۰۲- شرکت مواد غذایی طرح نو

(۳۲/۴۶) -جهان زعفران

فهرست بازارچه‌های مرزی مشترک

افغانستان و ایران

تا آینده را پیش بینی نمائیم و پلان و

پروگرام معینی را برای بهبود وضعیت

زراعت، دامداری و باغبانی برنامه ریزی

نماییم و به کمک این علم، هنر، صنعت و

- غوثی
- ۸۷- میلاد نور زیره پاکی و کنجد پاکی
- ۸۸- شرکت سید جمال الدین افغان زیره پاکی و کنجد پاکی
- ۸۹- شرکت مالداری و مسلح هرات
- ۹۰- بانک انکشاف زراعتی ولایت هرات
- ۹۱- لبراتوار و تصدی تخمهای بدري

تجارت، می‌توانیم نیازمندی‌های اولیه خود را معرفی سازیم و مازاد محصولات حیوانی و نباتی را به خارج کشور صادر نمائیم و در مقابل ارز و اسعار را وارد کشور کنیم که به کمک آن بتوانیم وسایل و ابزار مورد ضرورت را از خارج وارد کنیم که قادر به ساختن و تولید آن در کشور و منطقه نباشیم.

پیشنهادات:

۱- مهار آبهای جاری در منطقه و احداث سد و بند برای ذخیره آب در جهت استفاده آب زراعتی، آب صنعتی، آب تجاری و آب آشامیدنی.

۲- استفاده از شیوه‌های آبیاری سنتی و عنعنوی (آبیاری سطحی) و همچنان استفاده از آبهای کاریزها و چشمه‌ها و ترویج آبیاری زیر زمینی، قطره‌ای و بارانی.

۳- ذخیره نزولات جوی و جلوگیری از خروج آبهای جاری به خارج کشور.

۴- حفاظت مراتع و جراگاه‌ها، جنگلات طبیعی و مصنوعی و خاک‌های منطقه.

۵- بهره‌برداری از نباتات طبی، سورت و استندرد آنها

ادامه مطلب در صفحه بعدی

کشور هم مرز	نام ولایت	محل بازارچه	اسم بازارچه	شماره
ایران	خراسان	زاپل	میلک	۱
ایران	خراسان	مرز با جیران	دوغارون	۲
ایران	خراسان	مرز دوغارون	میل	۳
ایران	خراسان	نهی بندان	دوکوهانه	۴
ایران	خراسان	بزدان	بزدان	۵
ایران	خراسان	بیرون	میل	۶

ادامه مطلب ...

- ۶- حفاظت از حیات وحش و نژاد حیوانات و طیور اهلی در منطقه.
- ۷- مراعات تنابوب زراعتی و اصلاح حیوانات ونباتات.
- ۸- احداث فارم‌های زراعتی و حیوانی و باغات صنعتی و تجارتی.
- ۹- وقایه و تداوی امراض و آفات حیوانی ونباتی.
- ۱۰- ذخیره، پرسس و سورت محصولات نباتی و حیوانی به روش علمی و صنعتی.
- ۱۱- جلگیری از غصب اراضی ملی و دولتی توسط زمین خوران و زمین دزدان.
- ۱۲- جلب سرمایه‌های داخلی و خارجی برای رشد و اکشاف زراعت، دامداری و باغبانی در منطقه.
- ۱۳- پلان‌گذاری و برنامه‌ریزی عینی و واقعی برای اکشاف زراعت دامداری و باغبانی.
- ۱۴- مدیریت، منجمنت و اداره علمی منابع تولیدی.
- ۱۵- حمایت از شرکت‌های تولیدی و تجاری محصولات حیوانی ونباتی.
- ۱۶- استخدام کارشناسان و متخصصین در بخش‌های زراعت دامداری، باغبانی و وتنزی در تمام فارم‌ها.
- ۱۷- بازاریابی برای محصولات حیوانی ونباتی در سطح داخلی و خارجی.
- ۱۸- استفاده بهینه از محصولات حیوانی ونباتی.
- ۱۹- رونق پخشیدن به محصولات صنعتی و تجاری از منبع حیوانی ونباتی در منطقه.
- ۲۰- متابع و مأخذ مورد استفاده
- ۱- امیری، پوهاند غلامرسول، وضع خاک‌های زراعتی هرات، چاپ پوهنخی زراعت پوهنتون هرات در سال ۱۳۷۰.
- ۲- اطلس قره‌های افغانستان در سال ۱۳۵۳ (جلد سوم) چاپ پروژه مطالعات دیموگرافی احصائیه مرکزی.
- ۳- اطلس قره‌های هرات در سال ۱۳۵۸ چاپ پروژه دیموگرافی وزارت پلان.
- ۴- حسن یار، پوهاند داکتر سید امیر شاه، ایکالوجی افغانستان، پوهنخی زراعت کابل سال ۱۳۶۳.
- ۵- خوندمیر، حبیب السیر ۱۲۷۱ قمری

- چاپ پوهنخی علوم اجتماعی پوهنتون کابل صص ۷۰-۶۴.
- ۶- رجایی، محمد ابراهیم، راهنمایی هرات، مطبوعه دولتی هرات سال ۱۳۴۴.
- ۷- رنجبر، داکتر احمد، خراسان بزرگ سال ۱۳۵۶.
- ۸- ریاست آبیاری و منابع آب هرات سال ۱۳۷۰.
- ۹- صدیقی، پوهاند پیرمحمد، آفات مهم زراعتی افغانستان و طریق مبارزه با آنها، پوهنخی زراعت پوهنتون کابل سال ۱۳۶۰.
- ۱۰- عارض، پوهندوی غلام جیلانی، اقلیم حیاتی افغانستان، چاپ پوهنخی ادبیات و علوم بشری پوهنتون کابل سال ۱۳۵۱.
- ۱۱- مایل هروی، جغرافیایی حافظ ابرو قسمت ربع خراسان (هرات)، به کوشش مایل انتشارات بنیاد فرهنگ ایران سال ۱۳۴۹.
- ۱۲- مایل هروی، جغرافیایی حافظ ابرو روضات‌الخیات فی اوصاف مدینه هرات، بخش دوم سال ۸۹۷ چاپ دانشگاه تهران سال ۱۳۳۹.
- ۱۳- محمد الزمجی الاسفزای، معین الدین، نورستانی، محمد اکبر شورماج، جغرافیای عمومی افغانستان، چاپ مطبعه وزارت تعلیم و تربیه جوزای سال ۱۳۵۰.
- ۱۴- وزارت اقوام و قبائل، سروی مقدماتی چراغ‌های هرات سال ۱۳۵۹.
- ۱۵- هروی قاسم بن یوسف ابونصری هروی، ارشاد الرزاعه سال ۹۲۱ چاپ انتشارات دانشگاه تهران سال ۱۳۴۶.
- ۱۶- یاد داشته‌های آمریت کاستر و سروی اراضی ولایت هرات، ریاست عمومی کارتوگرافی و کادستر صادرات.
- ۱۷- گروه نویسندهای ۱۳۳۲ (۱۳۳۲)، دائزهالهاراف افغانستان، چاپ وزارت معارف صص ۹۹ و ۱۱۳.
- ۱۸- گروه نویسندهای ۱۳۳۲ (۱۳۳۲)، دائزهالهاراف افغانستان، چاپ چاپخانه آشنا صص ۴۴-۵۰۴.
- ۱۹- حبیبی، عبدالحی (۱۳۶۷)، تاریخ افغانستان بعد از اسلام، چاپ چاپخانه آشنا صص ۳۶-۳۵.
- ۲۰- تالقانی، نورالله (۱۳۶۱)، افغانستان ما قبل آریاها، چاپ مطبوعه دولتی صص ۳۶-۳۵.
- ۲۱- داکتر اکتم بابا یوف و محمد رسول باوری (۱۳۶۳)، اساسات باستان شناسی، ولایت هرات.
- ۲۲- گروه نویسندهای ۱۳۹۲ (۱۳۹۲)، پروفایل هرات، چاپ مدیریت ترویج ریاست زراعت ولایت هرات.
- ۲۳- گردیزی، نیک محمد (۱۳۸۹)، تاریخچه سیر و اکشاف زراعت در افغانستان، چاپ وزارت زراعت آبیاری و مالداری صص ۷۱-۱.
- ۲۴- هیئت باستان شناسی فرانسه در افغانستان (دافتار)، کابل سال ۱۹۸۲ م.
- ۲۵- هاشمی، سید سعیدالدین، اقلیم عاصر افغانستان، جلد اول، چاپ پوهنخی تعلیم و تربیه پوهنتون کابل صص ۳۶-۱.
- ۲۶- ریگمارکلی وهلیمود (۲۰۱۰) فلور و پوشش گیاهی افغانستان (راهنمای سیر علمی افغانستان) ترجمه محمد داود رفیق پور، چاپ بن آلمان صص ۱۲۳-۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۵، ۱۲۳-۱.
- ۲۷- امید، عبدالرحیم (۱۳۹۵) تاریخ زراعت و دامداری افغانستان، اشارات قدس هرات صص ۲۰۱.
- ۲۸- امید، عبدالرحیم (۱۳۸۸) بررسی وضع زراعت حوزه جنوب غرب کشور، چاپ ستاره نقره‌ای هرات.
- ۲۹- امید، عبدالرحیم (۱۳۹۵) آبیاری سطحی در افغانستان، انتشارات قدس هرات.
- ۳۰- امید، عبدالرحیم (۱۳۸۸)، مبادی خاک‌شناسی، چاپ ستاره نقره‌ای هرات.
- ۳۱- گروه نویسندهای ۱۳۸۹ (۱۳۸۹) هرات در یک چشم انداز، چاپ وزارت اقتصاد افغانستان.
- ۳۲- امید عبدالرحیم (۱۳۹۰) معرفی امکانات بالقوه ولایت هرات، چاپ پوهنتون هرات.
- ۳۳- گروه نویسندهای ۱۳۸۹ (۱۳۸۹) گزارش کاری ولایت هرات در سال ۱۳۸۹، چاپ UNDP مقیم هرات.
- ۳۴- امین، حمیدالله (۱۳۵۴) جغرافیای زراعتی افغانستان، چاپ پوهنخی ادبیات پوهنتون هرات.
- ۳۵- گروه نویسندهای ۱۳۹۲ (۱۳۹۲) پروفایل هرات، چاپ مدیریت ترویج ریاست زراعت ولایت هرات.
- (پایان)

پژوهشگران:

تورین می تواند عامل طول عمر و تندرسی باشد

«بیبود حافظه»

در یکی از آزمایش‌ها، به موش‌های ۱۴ ماهه - سن معادل حدود چهل سالگی در انسان - دوز روزانه تورین خوارنده شد.

نتایج منتشر شده در نشریه ساینس Science نشان می‌دهد که در این گروه، عمر موش‌های نر ۱۰ درصد و سن موش‌های ماده ۱۲ درصد افزایش یافت و به نظر می‌رسد که هر دو از شرایط جسمی و سلامت بیشتری برخوردار شدند. دکتر یداو گفته است: «در تمام برسی‌های ما، موش‌هایی که مکمل تورین دریافت کرده بودند سالمتر و جوان‌تر به نظر می‌رسیدند.»

وی افزوده است: «این گروه از موش‌ها کمتر چهار چاقی شدند، انرژی بیشتری داشتند تراکم استخوان در آنها بیشتر بود، حافظه بهتری داشتند و سیستم ایمنی بدنشان جوان‌تر ماند.» خواراندن تورین به کرم‌ها هم طول عمر آنها را بین ۱۰ تا ۲۳ درصد افزایش داد.

ادامه مطلب در صفحه بعدی ...

حاوی این ماده خودداری کرده است.

با این حال، نتیجه این تحقیقات روی حیوانات جدیدترین پیشرفت در یافتن روش‌های مقابله با بیبری است.

این پژوهش با تجزیه و تحلیل مولکول‌های موجود در خون گونه‌های مختلف حیوانی آغاز شد با این هدف که تفاوت ترکیبات خون بین افراد پیر و جوان شناخته شود. دکتر ویچی یادا، از اعضای گروه پژوهشی، گفتند است که «شخص شده که یکی از امولکول‌هایی که با افزایش سن به طور چشمگیری کاهش می‌یابد، تورین است به نحوی که در حیوانات مسن، سطح آن تا ۸۰ درصد کمتر از افراد جوان است.»

تورین تقریباً در گیاهان یافت نمی‌شود بلکه با باید ناشی از صرف پروتئین حیوانی در مواد غذایی باشد یا بدن جانور آن را بسازد. این تیم پژوهشی در طول ۱۱ سال گذشته کوشیده است تا نقش این ماده در افزایش سن را کشف کند.

دانشمندان می‌گویند مصرف تورین باعث افزایش عمر و سلامت در طیف وسیعی از گونه‌های جانوری می‌شود. این ماده در گوشت و ماهی یافقت می‌شود و به عنوان مکمل غذایی هم در دسترس قرار دارد.

با افزایش سن، میزان تورین در گونه‌های مختلف جانوران از جمله انسان کاهش می‌یابد.

آزمایش روی حیوانات میانسال نشان داده است که اگر مقدار تورین در آنها به سطح تورین در دوره جوانی افزایش یابد، عمر آنها تا ۱۰ درصد بالا می‌رود و از سلامت بدنی و مغزی بهتری برخوردار می‌شوند.

پژوهشگران می‌گویند ممکن است تورین برای حیوانات همان «اسکسیر حیات‌بخش» باشد اما نتیجه افزایش سطح آن در انسان هنوز آزمایش نشده است.

به این ترتیب، این گروه پژوهش که در دانشگاه

کلمبیا در نیویورک متوجه است از توصیه به

خرید قرص‌های مکمل و نوشیدنی‌های انرژی‌زای

دکتر یاداو ساخت مولکولی تورین را نشان می‌دهد

آزمایشی، به گروهی از افراد تورین و به گروه دیگری روزانه دشوار است.

دکتر یداو از بیم تأثیر منفی مصرف بی‌رویه این ماده، از تایید اینکه آیا خود او مکمل‌های تورین مصرف می‌کند یا نه خودداری کرد او گفت: «بهتر است منتظر بمانیم تا آزمایش‌های بالینی تکمیل شود و بعد به مردم توصیه کیم که مثلاً برای فروشگاهها مکمل تورین بخرید».

بروفسور واکره‌گاهه هم می‌گوید به جای عجله برای خرید مکمل تورین، راههای اثبات شده دیگری هم برای طولانی‌تر کردن عمر وجود دارد.

او می‌گوید: «گرّمی خواهد زندگی طولانی، سالم و با انشاط داشته باشید، یک رژیم غذایی سالم انتخاب کنید که یکی از مهمترین عوامل است و بعد البته باید ورزش بکنید».

گزارش ساینس حاکی از آن است که تورین در کاهش پیری سلولی نقش دارد در نتیجه پیری سلولی، تقسیم یاخته‌ای کاهش می‌باید.

همچنین به نظر می‌رسد که این ماده باعث بهبود و ادامه فعالیت مؤثرتر میتواند می‌شود که به کلخانه‌های تولید انرژی بدن شهرت دارد.

اما چگونگی این تاثیرات هنچنان ناشناخته است.

جزوی مک‌گان و جزوی باوئر، از پژوهشگران دانشگاه پنسیلوانیا در امریکا، درباره این یافته‌ها گفته‌اند: «تمکن فرد بر افزایش تورین در رژیم غذایی باعث می‌شود رژیم غذایی نامناسبتر را تغذیه مناسب و ورزش راههای اثبات شده طول عمر و سلامت است

رژیم غذایی سالم
سالم‌ترزا و باعث طول عمر هستند».
اگرچه تورین در رژیم غذایی اکثر مردم وجود دارد، بنابراین مانند هر مداخله غیرطبیعی در شرایط زندگی اما کسب دوز مورد استفاده در آزمایش‌ها - معاذر با هدف بهبود سلامت و طول عمر، استفاده از تورین ۳ - ۶ گرم در روز برای هر انسان - از رژیم غذایی هم باید با احتیاط همراه باشد.

در آزمایش دیگری، به میمون‌های رزووس ۱۵ ساله

یک دوره شش ماهه تورین داده شد. این دوره بسیار مشخص شود و نشان دهد که آیا مصرف تورین فایده‌ای داشته یا نه.

در عین حال، تفاوت در بیولوژی انسان ممکن است مانع از تأثیری مشابه حیوانات در انسان شود یا ممکن است کاهش تورین در نتیجه افزایش سن نتیجه روند تکاملی باشد.

شواهدی که تا کنون به دست آمده - از جمله با بررسی وضعیت سلامت مصرف‌کنندگان نوشیدنی‌های انرژی‌زا که برای چند دهه است که در دسترس قرار دارد - حاکی از آن است که مصرف تورین خطرناک نیست.

اما این تحقیقات هنوز به بسیاری از سوالات عده

پاسخ نداده است:

آیا در انسان هم ممکن است نتایج مشابهی به دست آید؟

اگر تورین برای سلامت انقدر مفید است به چه دلیل با افزایش سن کاهش می‌یابد؟

این ماده چگونه باعث کند شدن روند پیری می‌شود؟

آیا مصرف تورین خطراتی هم دارد؟

پژوهشگران تحقیقاتی را روی ۱۲۰۰۰ نفر انجام دادند و نتیجه گرفتند که کسانی که تورین بیشتری در خونشان وجود دارد در مجموع از سلامت بهتری برخوردارند.

به گفته انان، اگر یافته‌های به دست آمده از آزمایش روی موش‌ها در مورد انسان هم مصدق داشته باشد، آنگاه تورین سن آدمها را بین هفت تا هشت سال افزایش می‌دهد.

اما قبل از توصیه تجویز تورین برای انسان، لازم است آزمایش بالینی مناسبی صورت گیرد. در چنین

برگزاری محفل عروسی دسته جمیع ۵۰ زوج در هرات

اساسی زندگی به کشورهای خارجی مهاجرت کنند؛ اما برگزاری چینین برنامه‌ها باعث می‌شود که جوانان دیگر به کشورهای خارجی نزوند و به کشور خود تشکیل خانواده بدهند.

این اشتراک کنندگان از سایر مؤسسات خیریه می‌خواهند که برای ترویج ازدواج آسان و از بین بردن عنعنات ناپسند عروسی‌ها، برنامه‌های پیشتری را روی دست بگیرند.

در همین حال این برنامه مورد استقبال شماری از فرهنگیان نیز قرار گرفته است.

سید کاظم موسوی یک تن از فرهنگیان می‌گوید "ما فرهنگیان باید مشکلات جوانان خود را که از آن رنج می‌برند شناسایی کرده و برای درمان و راه حل آن تلاش کنیم، یکی از مشکلات جامعه‌ی ما فقر و تنگ دست است که این فقر باعث شده که شماری از جوانان می‌توانند که مصارف گزاف ازدواج را نهیه کنند؛ چینین برنامه‌ها نه تنها که به جوانان ما کمک می‌کند بل باعث می‌شود که از مصارف گزاف عروسی‌ها جلوگیری شود."

ناگفته نباید گذشت که این هفتمنی دور برگزاری عروسی دسته جمیع از طرف مؤسسه خیریه امام سجاد است که این مؤسسه در مدت سه سال توانسته که ۳۰۰ زوج را کمک کند.

مصطفی حسنه یک تن از اشتراک کنندگان این برنامه، که مدت یک نیم سال می‌شود که نامزد است؛ اما به دلیل فقر اقتصادی موفق به برگزاری محفل عروسی نشده است؛ اما امروز با اشتراک به این محفل موفق به برگزاری محفل عروسی‌اش شده است.

آقای حسنه در صحبت با مجله تخصص "گفت" من خیلی خوشحال هستم که هنوز هم انسانیت هست و افرادی پیدا می‌شوند که دست افراد ناتوان را بگیرند. مدت یک نیم سال می‌شود که موفق به برگزاری محفل عروسی خود شدم اما امروز به کمک این مؤسسه خیریه و تعدادی از افراد خیر توانستم که محفل عروسی‌ام را برگزار کنم.

به یاور این افزاد فرهنگ اسان‌گیری ازدواج باید در بین جامعه افغانستان نهاده شود تا جوانان بتوانند که به گونه‌ی آسان ازدواج کنند.

باز محمد حسینی یکی دیگر از این اشتراک کنندگان می‌گوید "برگزاری چینین محفل باعث می‌شود که نیمی از مشکلات جوانان برطرف شود. در جوامع امروزی رسم و رواج‌های ناپسند و مصارف گزاف عروسی باعث شده که اکثر جوانان برای تشکیل خانواده و رفع نیازهای

محفل عروسی ۵۰ زوج به گونه‌ی دسته جمعی از طرف خیریه امام سجاد در هرات برگزار شد. برگزارکنندگان این محفل هدف از برگزاری این چینین محفل را ترویج ازدواج آسان در بین مردم عنوان می‌کنند.

سید علی رضوی مسؤول مؤسسه خیریه امام سجاد می‌گوید "در شرایط کنونی که وضعیت اقتصادی اکبریت خانواده‌ها خوب نیست ما به کمک برخی از خیرین داخلی و خارجی توانستیم که محفل عروسی ۵۰ زوج را برگزار کنیم."

وی گفت "جانبچه حضرت محمد (ص) فرمودند که آسان ترین ازدواج بهترین ازدواج است؛ بنابر این ماتلاش کردیم که با کمترین پول این جوانان را به خانه‌ی بخت‌شان روان کنیم".

در کنار برگزاری این محفل، همچنان برای هر

زوج مقداری لوازم خانه نیز از طرف این خیریه تهیه شده است.

مصارف هر زوج حدود سی هزار افغانی عنوان شده که در کل برگزاری محفل عروسی و تهیه لوازم خانه حدود یک و نیم میلیون افغانی مصرف داشته است.

در همین حال شماری از اشتراک کنندگان می‌گویند: برگزاری چینین برنامه‌ها باعث می‌شود که عنعنات و رسم و رواج‌های ناپسند در عروسی‌ها از بین برود.

کارگاه آموزشی

نقش کلینیک‌های حقوقی در انکشاف جامعه

شورای متخصصان هرات کارگاه دو روزه‌ای تحت عنوان "نقش کلینیک‌های حقوقی در انکشاف جامعه" را در مقر شورا برگزار نمود.

این کارگاه توسط رفیع‌الله عظیمی، استاد یوهنتون / دانشگاه تدریس گردید.

این کارگاه روز چهارشنبه ۲۸ سرطان با توزیع تصدیق نامه برای بیش از ۲۰ تن از دانشجویان و جوانان پخش ذکور خاتمه یافت.

شورای متخصصان هرات در تلاش است که با هر شرایط سازگاری کرده تا به هدف خود که همانا طرفیت سازی و بلند بردن سطح داشن جوانان است: دست یابد طوری که همه شاهد هستیم شورای متخصصان هرات در سخت‌ترین شرایط در کنار جوانان ماند و با مشکلات زیادی که سر اه اش بود مبارزه کرده تا به هدف خود برسد.

محمد رفیق شهر رئیس شورای متخصصان هرات در آخر برنامه طی یک سخنرانی گفت "انکشاف هر جامعه‌ی وابسته به نظم و امنیت در آن جامعه است. در کشور ما قبلاً بی‌نظمی و نامنی زیاد بود اما خوشبختانه فعلاً بی‌نظمی‌ها کم شده و امنیت برقرار شده و امروزه شما جوانان با استفاده از چینی برنامه‌ها و بلند بردن سطح آگاهی خود می‌توانید که در جامعه‌ی خود خدمت کنید."

در همین حال رفیع‌الله عظیمی استاد یوهنتون / دانشگاه که در مدت این دو روز مسؤولیت تدریس کارگاه را بدوش داشت می‌گوید: "کلینیک‌های حقوقی یک نهاد اجتماعی و مردمی است که به عنوان نمادی از دانشگاه‌های نسل سوم به شمار می‌رود. کلینیک‌های حقوقی در دو حوزه‌ی خلی مهم ارایه خدمات می‌کنند. در قدم اول در ارتقای طرفیت ساخت جوانان حقوقی نقش بازی می‌کنند و در قدم بعدی برای افراد بی‌ضاعت جامعه خدمات ارائه می‌کنند."

از سویی هم شماری از اشتراک کنندگان با استقبال از این برنامه می‌گویند که برگزاری چنین برنامه‌ها برای جوانان یک نیاز است.

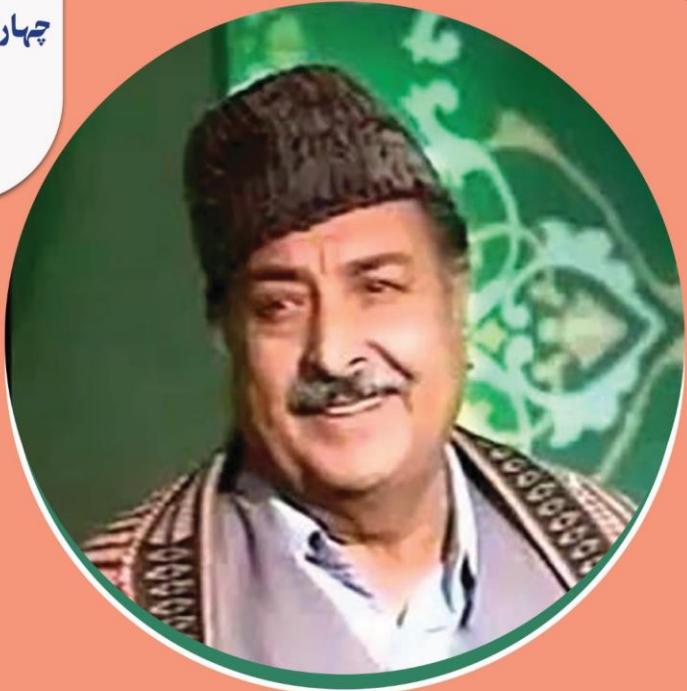
این جوانان خواهان برگزاری برنامه‌های پیشتر هستند.

خدا بخش بادگیسی یک تن از اشتراک کنندگان در صحبت با خبرنگار تخصص گفت "در چندین برنامه مختلفی که در شورا برگزار شده من شرکت کردم و از هر یک از برنامه‌هاییش استفاده مفید کردم، به جوانان دیگر هم توصیه می‌کنم که به خاطر طرفیت سازی خود در این برنامه‌ها اشتراک گنند."

در این مدت دو روز روی موضوعات مختلف حقوقی چون معرفی، اهمیت و فلسفه وجودی کلینیک‌های حقوقی، نقش کلینیک‌های حقوقی در "ارایه مشوره دهی حقوقی" رایگان برای افراد بی‌ضاعت جامعه، نقش کلینیک‌های حقوقی در "گسترش عدالت در جامعه، آموزش مردم به روش کلینیکی "اگاهی دهی حقوقی" ، نقش کلینیک‌های حقوقی مسجد محور در ارتقای سطح آگاهی مردم جامعه، دستاوردهای کلینیک‌های حقوقی برای جامعه مدنی، دستاوردهای کلینیک‌های حقوقی برای محصلان و استادان پوهنجه‌ای حقوقی و علوم سیاسی و شرعیات و علوم اسلامی، نقش کلینیک‌های حقوقی در راه اندازی کارگاه‌های آموزشی سهم‌گیری در انکشاف جامعه و نقش کلینیک‌های حقوقی در آموزش تحریر حقوقی بحث شد.

چهاردهه پس از محمد حسین سرآهنگ
”نغمه سرای بیدل“
”که“ سرتاج موسیقی
افغانستان شد

کارگاه آموزشی:
نقش کلینیک‌های حقوقی در انکشاف جامعه

Takhasos

Monthly-178-179

رونمایه از کتاب "رزا آفرینش"

کارگاه آموزشی:
نقش تکنالوژی در انکشاف جامعه

